

PERIODICALS

„Kitą svajonių komandą“
pamatyti būtina – 14 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Baltijos šalių karinis 3
- Kas yra Navy Pier Čikagoje? – 3
- Mušant karo būgnams, Lietuva tyli – 3, 15
- St. Petersburg, FL lietuvių žinios – 4
- Lietuvos vyčių maldos kelionė – 5
- „Skautybės kelias“ – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Chore „Pavasaris“ – rinktinį meną kuriantys žmonės – 8
- Kviečia poezijos vakaras „Vienatvės paros“ – 8
- Senelio sesers pėdsakais JAV (5) – 12
- Paskutinė kadencija (72) – 13

Valiutų santykis
1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvos ambasadorius padėkojo buvusiam JAV prezidentui

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis su grupe Washington, DC reziduojančių ambasadorių spalio 21 d. Arkansas valstijos sostinėje Little Rock susitiko su 42-uju JAV prezidentu Bill Clinton ir aptarė jo istorinį indėlį įtvirtinant laisvę ir demokratiją po Šaltojo karo bei dabartinius tarptautinius įvykius. Ž. Pavilionis padėkojo B. Clinton už asmeninį indėlį įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę ir klojant pamatus šalies išiliejimui į euroatlantinę šeimą.

Ambasadoriai lankėsi Prezidento bibliotekoje ir muziejuje Little Rock, kur B. Clinton pradėjo savo politinę karjerą. Ž. Pavilionis bibliotekai padovanojo knygą „Lietuva žemėlapiuose“, teigdamas, kad prezidentas daug prisidėjo prie to, kad Lietuva ir vėl įsitvirtintų pasaulio žemėlapyje. B. Clinton prisipažino labai mėgstant senus žemėlapius, o se-

Ambasadorius Ž. Pavilionis (k.) ir jo žmona Lina susitiko su Bill Clinton.

nosios Lietuvos žemėlapius savo bibliotekoje saugoti jam bus didelė garbė, nes Baltijos šalių laisvės įtvirtinimas tiek jam, tiek visai JAV buvo ypač svarbus. Prezidentas diplomatus taip pat supažindino su Arkansas valstijos galimybėmis ir kvietė su šia

valstija plėtoti verslo, kultūros ir kitus ryšius. Ambasadoriai kelių dienų kelionėje Arkansas susitiko su vietos verslininkais, politikais, kultūros žmonėmis, geriausių universitetų atstovais.

Montevideo mieste atidarytas LR garbės konsulas

Montevideo (URM info) – Urugvajaus sostinėje Montevideo atidarytas Lietuvos Respublikos konsulas, vadovaujamas garbės konsulės Cecilia Hernandez Svobas. LR ambasados Argentinoje, akredituotos ir Urugvajui, laikinoji reikalų patikėtinė Irena Skullerud naujai garbės konsulei įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio pasirašytą konsulinį patentą. Konsulato atidaryme dalyvavo Urugvajaus užsienio reikalų ministerijos atstovai, Urugvajuje akredituoti užsienio šalių diplomatai, lietuvių bendruomenės nariai.

I. Skullerud padėkojo Urugvajaus atstovams už tai, kad ši Pietų Amerikos valstybė niekada nepripažino Lietuvos aneksijos. 1946 m. Argentinai pripažinus Lietuvos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą, Lietuvos diplomatinė atstovybė iš Buenos Aires buvo perkelta į Montevideo. Urugvajus tapo antra tėvyne tūkstančiams lietuvių.

Montevideo veikia Lietuvos ir Urugvajaus kultūros asociacija, vadinama lietuvių klubu, šiais metais atšventusi savo 75-metį, taip pat liaudies šokių kolektyvas „Ąžuolynas“, lietuvių kalbos mokyklėlė. Lietuviškoje veikloje aktyviai dalyvauja apie 100 lietuvių.

Konsulato atidarymo proga atidaryta ir lietuvių kilmės dailininkų, gyvenančių ir kuriančių Urugvajuje, dailės paroda „Tarp uostų“.

LR garbės konsulatui vadovaus garbės konsulė C. H. Svobas (k.).

URM nuotr.

Garbinga A. Stillman stipendija – Vilniaus dailės akademijos studentei

Eglė Ulčickaitė tapo pirmąja A. Stillman stipendininke Lietuvoje. Audronės Vauptienės nuotr.

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Pirmoji Ary Stillman stipendija, įkurta pagal trišalę Vilniaus dailės akademijos, Amerikos-Baltijos fondo ir Stillman-Lack fondo sutartį, pasirašytą birželio 22 d., skiriama studentui, besidominčiam moderniuoju XX a. Vidurio Europos ir JAV menu, atiteko Vilniaus dailės akademijos studentei Eglei Ulčickaitėi.

E. Ulčickaitė baigė Alytaus meno mokyklą, 2011 metais įgijo meno bakalauro diplomą Vilniaus dailės akademijoje. Šiuo metu studijuoja tapybos magistrantūroje. Tarptautinėse parodose dalyvauja nuo 2010 m., jos darbai pristatyti Olandijoje, Austrijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje. 2009 m. apdovanota Viktoro Vizgirdos premija, kasmet skiriama tapybos specialybės studentui.

Ary Stillman (1891–1967) – rusų kilmės amerikiečių menininkas, kurio darbai, atlaikę laiko išbandymus, šiuolaikiniam žiūrovui atveria plačią praeitį vyravusių stilių ir įtakų perspektyvą.

Redakcijos žodis

Šią savaitę paskelbta žinia apie Rusijos užsienio reikalų ministerijos parengtą studiją, pavadintą „Žmogaus teisių padėtis JAV“, ne vieną sugrąžino į gūdžius Šaltojo karo propagandos laikus, kai Sovietų Sąjunga negerovių ieškojo ne savo, o svetimos šalies darže. 56 puslapių ilgumo, rusų ir anglų kalbomis parašytame dokumente piešiamas nelabai patrauklus Amerikos vaizdas: socialinė nelygybė, rasinė ir religinė diskriminacija, ribojama kalbos ir interneto laisvė ir t. t. „Mano nuomone, Rusija turi didesnę moralinę teisę nei JAV kelti ne vieną žmogaus teisių pažeidimo klausimą, nes mūsų šalyje nėra slaptų kalėjimų, mes negrobiam žmonių“, – dokumentą komentavo Rusijos žemesniųjų parlamento rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Aleksej Puškov. Tuo tarpu kaip pastebi Amerikos spauda, neseniai Rusijos teismo „už chuliganizmą“ nuteistos dvi pankų grupės „Pussy Riot“ narės bausmę atlikti išsiųstos toli nuo Maskvos, nepaisant šeimų prašymo merginas palikti kalėti sostinėje.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: BALTIJOS ŠALIŲ KARINIS PAJĖGUMAS

Lietuvos ambicijos didžiausios, o kariuomenė silpnesnė nei estų

Nors Lietuva iš trijų Baltijos šalių turi daugiausia ambicijų, susijusių su ginkluotųjų pajėgų vystymu, tačiau atsilieka nuo geriausiai kariuomenę finansuojančios Estijos, teigiama naujoje Švedijos karo žinovų parengtoje studijoje. Bo Ljung, Tomas Malmlof, Karlis Neretnieks ir Mike Winnerstig parengtoje studijoje „Baltijos šalių saugumas ir apginamumas“ taip pat išsamiai analizuojamos NATO galimybės veikti reaguojant į jėgos panaudojimą prieš Baltijos šalis iš Rusijos pusės. Daugiausia rūpesčių, pasak studijos autorių, NATO sukeltų moderni Rusijos oro gynybos sistema. Pasak Švedijos strategų, „iš trijų Baltijos šalių Estija yra ta, kurioje ginkluotųjų pajėgų vystymas yra aukščiausias uždavinys“, – rašoma studijoje, kurios kopiją gavo naujienų agentūra BNS.

Studijos autoriai pažymi, jog ilgalaikiame ginkluotųjų pajėgų vystymo plane Estija yra numąčiusi išgyti vidutinio nuotolio oro gynybos sistemų, mechanizuoti dabartinę pėstininkų brigadą, įgyti sraigtasparnių pajėgumus, apmokyti savanorius vykdyti sudėtingesnes užduotis. „Jei šis planas bus įgyvendintas, Estijos ginkluotosios pajėgos dešimtmečio pabaigoje pasieks tokį pajėgumą, kad galės reikšmingai prisidėti prie stabilumo Baltijos jūros regione. Numanomas agresorius turės mažai galimybių pasiekti lengvą pergalę. Bet kuris agresorius susidurs su ilgu Estijos pasipriešinimu, su visa iš to kylančia rizika ir neapibrėžtumu. Bet ir tai turint omenyje, Estija, kaip ir kitos Baltijos šalys, visuomet liks priklausomos nuo karinės paramos iš užsienio, kiek tai bus susiję su užpuoliko atgrasymu ar šalies gynimu nuo užpuolimo“, – teigiama studijoje.

Lietuvos ambicijoms būti pirmaujančia karinėje srityje tarp Baltijos šalių kelią užkirto ekonominė krizė. „Nepaisant to, kad kariuomenės plėtojime turi didžiausias ambicijas tarp Baltijos šalių, Lietuva šiuo metu atsilieka nuo Estijos. Tai ypač susiję su ekonomine krize ir jos atgarsiais. (...) Ekonominė krizė nulėmė, kad visos investicijos daugiau ar mažiau liovėsi. Tačiau Vyriausybė aiškiai pareiškė, kad dabartiniai ekonominiai sunkumai neturi nustelbti ilgalaikių poreikių“, – rašo švedai, tarp kurių yra karinio planavimo patirties turinčių žinovų.

Pasak studijos, Lietuvos ilgalaikiai tikslai yra nacionalinių elementų susiejimas su Integruota NATO oro gynybos sistema, pajėgumų priimti paramą iš užsienio užtikrinimas, žvalgybos, prieštankinių ir oro gynybos pajėgumų vystymas. „Kaip kitos dvi Baltijos šalys, Lietuva yra ir liks priklausoma nuo karinės pagalbos iš užsienio, jei prireiks stipraus atgrasymo ar bus užpulta. Abejotina, ar Lietuva numatomoje ateityje pajėgs atlikti būtinas investicijas, kad modernizuotų pajėgas pagal iškeltus tikslus“, – teigiama studijoje.

Pasak studijos, krizė paveikė ir Latvijos ginkluotųjų pajėgų vystymo procesus. „Gynybos biudžeto karpy-

mai paskatino drastiškus pokyčius Latvijos karinėje struktūroje. Štabai buvo sujungti į Jungtinę operacijų vadavię, buvo atsisakyta daugiau kaip 1,000 pareigybių, buvo nustatytas aiškus atsakomybių pasidalijimas tarp Gynybos ministerijos ir Jungtinio štabo. Nors šie veiksmai neturi tiesioginio poveikio Latvijos kariuomenės pajėgumams, jie gali būti svarbūs ilgesniame laikotarpyje didinant jos veiksmingumą. Yra rengiamas ilgalaikis vystymo planas“, – vardija autoriai.

Studijoje išsamiai tiriamas galimas NATO ir Rusijos konfliktas dėl Baltijos šalių. Toks scenarijus, pasak autorių, nors šiuo metu ir labai mažai tikėtinas, tačiau iki galo neatmes-tinas. Bene didžiausia svarba, ginant Baltijos šalis nuo Rusijos, tektų pastangoms užsitikrinti dominavimą ore. „Žvelgiant iš Rusijos pusės, greitis ir netikėtumas tikriausiai būtų esminiai bet kokių svarstymų panaudo-ti jėgą apsprendėjai. Ateityje Rusijos ginkluotosios pajėgos tikriausiai nebus tokios didelės, kad galėtų sunaikinti Baltijos šalis gryna kiekybi-ne persvara, ypač jei reikiami NATO pastiprinimai būtų savo vietoje, o NATO oro pajėgumai galėtų būti panaudoti pilnu veiksmingumu. Veiks-minga oro gynybos sistema tokiu atveju būtų lemiama Rusijos ginkluotųjų pajėgų dalis. Šis pajėgumas, atrodo, yra pakeliui“, – rašo švedai.

„Ar sausumos komponentai bus pajėgūs kelti grėsmę Baltijos šalims, yra labiau abejotina. Tai labai priklauso nuo vykstančios Rusijos karinės reformos. Jei reforma bus sėkminga, reikiamas kiekis gerai parengtų dalinių tikriausiai bus prieinamas. Jei ne, bet kokie veiksmai gąsdinti ar užpulti Baltijos šalis reikalaus laikui imlaus pasirengimo. Jie bus stebimi, ir tai suteiks NATO laiko imtis veiksmų padėčiai stabilizuoti bei užkirsti kelią priešiškiems veiks-mams. Suprantama, kad tam turėtų būti gerai parengti ir treniruotėse išbandyti gynybos planai bei pasiruošimas priimti būtinus sprendimus“, – teigiama studijoje.

Tačiau Švedijos strategai pažymi, kad Rusijos puolimo atveju NATO reakcija taip pat turėtų būti greita, nes planas atsikariauti Baltijos šalis šiuo metu laikomas nepatikimu. Autoriai pažymi, kad Aljanso veiksmų laisvę apribotų ir kariniu požiūriu itin nepalanki Baltijos šalių geografinė padėtis. „Baltijos šalys kyšo kaip pleištas 700 kilometrų ilgio Baltijos jūros pakrantės atkarpoje, tačiau atstumas nuo Baltijos jūros iki Rusijos ir Baltarusijos sienų tesiekia 200–400 kilometrų. Jei NATO prireiktų teikti paramą Baltijos šalims, bet kokie sausuma judantys daliniai turėtų įveikti daug didesnę atstumą nei galimas užpuolikas“, – teigiama studijoje.

Autoriai pažymi, kad, ginant Baltijos šalis, ypatingai svarbi būtų NATO parama iš oro, o lemiamą įtaką Aljanso galimybėms vykdyti oro veiksmus Baltijos jūros regione turėtų NATO pajėgumas sustabdyti Rusijos oro gynybos sistemas. Pasak karo strategų, vienu didžiausių iššūkių

Aljansui, vykdant Baltijos šalių gynimą, būtų tai, kad pasirinktos priemonės turėtų suveikti iš karto. „Pasirinkti metodai turėtų būti veiksmingi nuo pat oro kampanijos pradžios – bus mažai arba išvis nebus laiko tobulinti juos vykstant kampanijai remiantis jau surinkta patirtimi“, – teigia švedai.

Studijos autoriai taip pat pažymi, kad, diskutuojant apie aukščiausių paminėtus scenarijus, niekuomet negalima pamiršti, jog ir Rusija, ir NATO savo ginkluotėje turi ir smūgiams Europos teatre numatytus branduolinius ginklus. „Dar vienas dalykas, kuris vaizdą daro sudėtingesniu, yra nestrateginių branduolinių ginklų (NBG) buvimas. Rusijos karinė mintis visuomet pabrėžė NBG svarbą dėl kiekybinio įprastinės NATO ginkluotės pranašumo. Nors NBG buvimas Karaliaučiaus srityje nėra oficialiai pripažintas, šis klausimas ir svarba, kurią Baltijos šalys suteikia NATO (iš tiesų Amerikos) NBG Europoje, visada šmėžuos bet kioje diskusijoje apie saugumą Baltijos jūros regione“, – teigiama studijoje.

BNS

LAIŠKAI

PORA PATIKSLINIMŲ DĖL PROF. VYTAUTO KAVOLIO IR JO ARCHYVO

Š. m. spalio 18 d. „Draugo“ pirmame puslapyje skaitėme Lietuvos naujienų agentūros „Elta“ žinutę apie Vytauto Didžiojo universiteto Pasaulio Lietuvių Bendruomenės menėje spalio 17 d. vykusią diskusiją apie V. Kavolio archyvą ir biblioteką, kurie spalio mėnesį pasiekė VDU Lietuvių išeivijos institutą. Noriu patikslinti keletą dalykų.

Pirma, kalbant apie prof. V. Kavolio archyvą, nėra tikslu vartoti žodį „grįžo“ („V. Kavolio archyvas grįžo į Lietuvą“), nes jo archyvas ir biblioteka buvo sukurti ir sutelkti išeivijoje, V. Kavoliui mokantis ir dirbant JAV. V. Kavolis buvo vienas ryškiausių pokario išeivijos mokslininkų, profesorių. Taip pat būtų tikę paminėti, kad V. Kavolis gimė Kaune 1930 m. rugsėjo 8 d. Jis mokėsi ne kioje nors „Kau-no katalikų mokykloje“, bet Laisvės alėjoje buvusioje Marijos Pečkauskaitės pradinėje mokykloje. Čia su juo ir susipažinau – buvome viename skyriuje.

Bene didžiausia netiesa yra ta, kad V. Kavolis „1944 m. su tėvais emigravo į Vakarus“. Tuo metu Lietuva buvo vokiečių kariuomenės okupuota. Emigracijos iš Lietuvos į „Vakarus“ negalėjo būti. (Net ir sąvokos „Vakarai“ dar nebuvo.) Artėjant ant-rajai sovietinei stalininei okupacijai, mūsų tėvai (ir mes 14-mečiai) bėgome į Vokietiją, kad liktume gyvi. Buvome karo pabėgėliai – tikra to žodžio prasme. Karui pasibaigus, vakarinėse alijantų zonose buvo įsteigtos pabėgėlių stovyklos, kai kurios su lietuviškomis mokyklomis. Ten V. Kavolis ir daug jo bendraamžių baigė lietuvių gimnazijas. Po to jau vyko emigracija, mūsų atveju – į JAV.

Vytautas Germanas
Lisle, IL

Gal tai juokingas klausimas, nes visi žino ar turėtų žinoti, kad tai yra labiausiai lankomas pramogų parkas Čikagoje, kasmet sutraukias 8 mln. lankytojų. Prieš 60 metų tą patį klausimą uždavęs išeivijos lietuviams, atsakymas irgi būtų buvęs aiškus. Navy Pier yra University of Illinois padalinys, kuriame studijuoja daugiau lietuvių studentų nei bet kuriame kitame Amerikos universitete. O ką būtų pasakę čikagiečiai 1916 m., kai Navy Pier buvo statomas?

Jiems buvo labai aišku, kad tai yra Didžiųjų ežerų prielauka laivams ir vieta sandėliuoti atvežamas ir išvežamas prekes.

Pradėkime nuo pradžios. Navy Pier (laivyno prielauka) yra 1,010 metrų ilgio statinys, įsiterpęs į Michigan ežerą Čikagos šiaurėje. Oficialus adresas yra 600 E. Grand Avenue. Statybos kaina šių laikų pinigais buvo 96 mln. dol. Per Pirmąjį pasaulinį karą ten buvo laivyno ir kariuomenės bazė, po Pirmojo pasaulinio karo Navy Pier tapo vasaros pramogų vieta, kur žmonės rinkdavosi gegužinėms, koncertams, šokiams. Buvo teatro salė, vaikų žaidimo aikštelės. 1920 m. dešimtmečiu šią vietą kasmet aplankydavo 3.2 mln. žmonių.

1941 m. vasarą Navy Pier buvo paverstas laivyno baze, kurioje galėjo tilpti iki 10,000 jūreivių. Joje buvo jų apmokymo centras. Per Antrąjį pasaulinį karą čia buvo apmokyti 15,000 laivyno lėktuvų pilotų. Tarp jų – ir būsimasis JAV prezidentas George H. W. Bush. Pasibaigus karui Navy Pier tapo University of Illinois padaliniu. Iš karo grįžo daug vyrų, norinčių siekti aukštojo mokslo. Čia pirmuosius universiteto žingsnius žengė šimtai lietuvių jaunimo, prieš porą metų atvykę iš Europos. Šis universiteto padalinys veikė iki 1965 m., kada buvo pastatytas University of Illinois at Chicago rajonas. Po to Navy Pier lyg ir ėmė merdėti. 1989 m. sudaryta komisija, kuriai patikėta perimti ir atgaivinti šią senstančią prielauką. Atnaujinimui buvo išleista 200 mln. dol. Buvo įrengtas 45 metrų skersmens „Ferris“ ratas, karuselės, IMAX teatras, Shakespeare teatras, vaikų muziejus ir nemažai kitų lankytojus viliojančių objektų. Čia galima vykti į ekskursijas laiveliais ir keturių stiebų burlaiviu. Prielaukoje yra parkų, darželių, restoranų bei parduotuvių. Ten pat yra parodų salė ir patalpos konferen-

Kas yra Navy Pier Čikagoje?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

cijoms. Prie prielaukos 107 m. aukštyje pririštas kabantis balionas. Vienu metu net 18 asmenų iš jo gali džiaugtis Čikagos mieso centro ir Michigan ežero panorama.

1945 m. Čikaga buvo vienas iš trijų didmiesčių Amerikoje, neturėjęs valdiško universiteto. Kiti du miestai buvo Philadelphia ir St. Louis. Navy Pier padalinys atsidarė 1946 m. rudenį su maždaug 4,000 studentų. Studentai savo naują aukštąją mokyklą vadino „siauriausiu universitetu pasaulyje“, „gulščiu dangoraižiu“, „horizontalia mokslo katedra“ ir „Harvard ant uolų“. Dauguma jų buvo ką tik pasibaigusio karo veteranai, tad patalpų ankštumu ir patogumų trūkumu nesiskundė. Paskaitos vyko buvusiuose sandėliuose, suskirstytuose į mažesnius plotus. Lietuvių studentų subuvimuose buvo sakoma, kad iš eisenos galima nustatyti, kuri mergina lanko Navy Pier. Nors tas pat turėjo tikti ir vaikinams, bet buvo kalbama tik apie merginas. Kuo jos išsiskyrė? Jos labai sparčiai eidavo, tiesiog žygiuodavo, nors tam ir nebuvo jokios priežasties. Kaip jau minėjau, universitetas buvo vieno kilometro ilgio. Per visą ilgį buvo išdėstytos klasės. Tarp paskaitų būdavo tik 10 minučių pertraukėlė, tad, norint nevēluoti į kitą paskaitą, dažnai reikėjo tikrai sparčiai kulniuoti. Tai darant keletą kartų per dieną, po keleto mėnesių atsirasdavo greito ėjimo įprotis.

Gyvenimas nestovi vietoje. Prieš keletą metų buvo pranešta, kad Navy Pier bus pradėti didžiuliai atnaujinimo ir praplėtimo darbai. Tam buvo numatyta skirti 2 mlrd dol. sumą. Dėl blogos ekonominės padėties krašte užsibrėžtus planus teko „apkarpyti“.

Grįžkime į Navy Pier patalpose klestėjusią lietuvių studentų gadynę, kur ir man teko dvejus

metus (1954–1956) praleisti. Ieškodamas informacijos, susiradau „Dienos tarp dangoraižių“ studentijos sukaktuvinį leidinį, išleistą Lietuvių studentų sąjungos Čikagoje 1957 m. Puoliau prie skyrių veiklos aprašymo. 1956 m. Studentų sąjungos kartotekoje buvo 740 narių, pabirusių po 23 skyrius. Didžiausias skyrius buvo Čikagoje (174 nariai). Mano nustebimui, Urbana skyriuje buvo tik 48 nariai. Jis man atrodė didelis, turbūt todėl,

kad daugumą ten esančių studentų pažinau iš jų ir mano studentavimo dienų Navy Pier. Gausesni skyriai buvo New York (78), Boston (68), Detroit (65) ir Cleveland (56).

Čikagos skyriaus aprašyme neišskirti Navy Pier studentai. Tame aprašyme jie įrašyti į 200 skyriaus narių būrį. Pastebėjus, kad didžiausias Studentų sąjungos skyrius yra Čikagoje, net apgailestaujama, kad taip yra. „Skyriaus didumas, tačiau, yra nenaudingas, nes 200 studentų jau sudaro grupę, kurioje artimas visų bendravimas yra neįmanomas. Toks bendradarbiavimo paviršutiniškumas skatina grupių susidarymą skyriuje, mažina kiekvieno nario svarbą ir nepajėgia studentų įtraukti į studentišką gyvenimą.“ Nors tikslų skaičių ir neturiu, galiu drąsiai teigti, kad didelė dauguma Čikagos skyriaus studentų lankė Navy Pier University of Illinois padalinį. Išskyrus „junijorų“ kolegijas, visi kiti universitetai Čikagoje buvo privati ir, aišku, brangesni. Lietuvių studentų buvo Roosevelt, Loyola, Chicago, DePaul, Northwestern ir kituose apylinkės universitetuose. Apie Roosevelt University lietuvių studentus jau rašiau anksčiau („Draugas“, 2012 m. liepos 3 d.).

Smagu prisiminti tų laikų dienas, tų laikų kolegas studentus. Daug jų tapo universitetų profesoriais, iškiliais mokslininkais, kultūrininkais, menininkais, visuomenės veikėjais, pavyzdiniais tėvais ir motinomis, dar vėliau – seneliais ir močiutėmis. Būtų labai įdomu, ypač iš buvusių Navy Pier ir Urbana lietuvių studentų grupių, spaudoje perskaityti bent žiupsnelį jų prisiminimų. Dalyvavau tik viename Jazbutvakaryje, bet jį prisimenu iki šių dienų. Tai buvo lyg kokia scena iš filmo „Student Prince“. Kas galėtų parašyti apie tuos senus laikus?

Beveik metus Izraelio vadovas Benjamin Netanyahu grasina smogti Iranui ir sunaikinti jo branduolinius įrengimus. Esą Iranas sodrino uraną, ketindamas pagaminti branduolinį ginklą. Branduolinis Iranas sukeltų grėsmę pačiam žydų valstybės egzistavimui, tad rengiamasi užkirsti kelią ginklo pagaminimui.

Smogimas į Irano branduolinius įrengimus reikštų Irano užpuolimą, taigi karą prieš Iraną. Antpuolis pažeistų tarptautinę teisę. Šiuo metu pateisinamas tik gynybinis karas, kai reaguojama į kitos šalies agresiją arba kai kariams veiksams pritaria Jungtinių Tautų organizacijos (JTO) Saugumo taryba. Pritarimo nėra ir nebus, o Iranas nesiima karinių veiksmų prieš Izraelį ir veikiausiai neketina jų imtis ateityje.

Netanyahu grasinimų akivaizdoje tyli pasaulis, net Vakarų Europos šalys, kurios didžiuojasi savo moralia politika. Tyli ir Lietuva, nors ir ji kartą skelbėsi esanti doros politikos šalininkė. Europos šalių abejingumas šiek tiek stebina. 2002–2003 m. Vokietija, Prancūzija ir kai kurios kitos šalys viešai priešinosi vadinamajai Bush doktrinai – esą JAV turi teisę smogti šalims atskalūnėms – neslėpė savo būgštavimų dėl vienašalės ir arogantiškos Washington politikos. Jos nepalaikė JAV puolimo. Istorija jas pateisino, nes Irakas nei mėgino gaminti branduolinį ginklą, nei palaikė ryšių su „Al-Qaeda“ ir kitomis teroristinėmis organizacijomis.

Prezidentas Barack Obama kol kas priešinasi Izraelio reikalavimui nubrėžti aiškia „raudoną“ liniją, kurios Iranas negalėtų peržengti, neišprovokuodamas karinio atsako. Bet Obama ne kartą pareiškė, kad JAV darys viską, ką privalo, kad Iranas nepasigamintų branduolinio ginklo, taigi grasinama antpuoliu, nors gerokai nuosaikiau negu Netanyahu.

Pasaulis taptų mažiau saugus, jei Iranas turėtų branduolinę ginkluotę. Bet jis tapo mažiau saugus, kai Izraelis, Indija, Pakistanas ir Šiaurės Korėja sukūrė savo branduolinius ginklus. Šioms šalims dėl to nebuvo grasinama karu, nors Šiaurės Korėja yra

Mušant karo būgnams, Lietuva tyli

KĘSTUTIS GIRNIUS

nenuspėjama, o Pakistanas yra gana nestabili šalis, jau tris kartus kovojusi su savo kaimyne Indija.

Kartais teigiama, jog Izraelio antpuolis būtų prevencinis karas, taigi kažkokia prasme pateisinamas. Bet prevencinio karo samprata yra gana slidi, ir dauguma filosofų mano, kad prevencinis karas, kuriuo esą siekiama neutralizuoti galimą karinę grėsmę, nesiderina su teisingo karo teorijomis ir yra doroviškai smerktinas.

Jei šalims būtų leidžiama pirmosioms pulti, kol priešas dar nėra sustiprėjęs ar sukūręs galingesnio ginklo, pasaulis taptų gerokai pavojingesnis. Indijai būtų leistina pulti Pakistaną, ir atvirkščiai. JAV galėtų smogti Kinijai, nes jos ūkinės, taigi ir karinės, galimybės ateityje tik augs. Tarptautinė santvarka, įteisinanti prevencinį karą, būtų nestabili, nes varžovai, negebėdami tiksliai numatyti savo oponentų kėsinimusi, jaustųsi nesaugūs. Kadangi baimės akys yra didelės, gerokai padidėtų karo tikimybė. JAV antpuolis prieš Iraką rodo, kad net galingiausia šalis gali įžiūrėti grėsmes, kurių nėra.

Kartais siūloma daryti išimtį chuliganiškoms valstybėms (rogue states), kurios turi agresijos istoriją ir aktyviai rengiasi puolimui. Bet Iranas nėra tokia valstybė. Jos vadovų kalbos yra atgrasios ir provokuojančios. Prezidentas Ahmadinejad neigia holokaustą, dažnai prabyla apie Izraelio išnykimą, užuot vadinęs Izraelį Izraeliu, kalba apie sionistinį režimą, sionistinį vienetą ir t. t. Bet šiuurkšti retorika nepateisina karo. JAV negali pulti Kubos ir Venesuelos vien dėl to, kad jų vadovai dažnai praeikia piktuosius „jankius“. Saddam Hussein Irakas buvo agresyvi šalis, puolusi ir Iraną, ir Kuveitą.

Iranas nėra tokia šalis. Jei neklystu, Iranas nėra puolęs kaimyno keletą šimtų metų. Izraelis kaltina Iraną terorizmo palaikymu, nes remia „Hamas“ ir „Hezbollah“. Abi organizacijos yra priešiškos nusistačiusios Izraelio atžvilgiu, džiaugtųsi jo išnykimu, bet jos nesukelia pavojaus Izraeliui, negebėtų kariauti agresinio karo prieš žydų valstybę, nors 2006 m. „Hezbollah“ parodė gebanti atsispirti

Izraelio puolimui. Šaltojo karo metais JAV ir SSSR palaikydavo pusiauteroristines, „išsivadavimą“ žadančias grupuotes, ir laikė tai visiškai suprantamu dalyku.

Daugelis netiki Teherano aiškinimais, kad jis nesiekia pasigaminti branduolinio ginklo, bet nėra ženklų, kad Iranas rengiasi agresijai. Netikiu aiškinimais, kad Irano mulos ir teokratai, kitaip nei kiti branduolinių šalių vadovai, rizikuotų branduoliniu karu, kad jų neatbaidytų ir nesutramdytų žinojimas, kad per Vakarų kontrapuolimą galėtų žūti milijonai jų piliečių. Tarptautiniai džihadistai, kaip Osama bin Laden, neturintys nei tėvynės, nei atsakomybės dėl žmonių gyvybių, gal ir ryžtųsi smogti branduoliniu ginklu, bet Irano vadovai nėra abejingi savo žmonių ir šalies likimui.

Būtų gerai, kad ekonominės ir kitos sankcijos įtikintų Iraną nesiekti atominės bombos. Neatmetu galimybės, kad savo atgrasia retorika Netanyahu mėgina priversti Vakarų šalis taikyti vis griežtesnes sankcijas Iranui, ir išpėti Teheraną, kad žengia labai pavojinga linkme. Grasinti gal ir leistina, bet puolimas būtų doroviškai smerktinas. Kalbama apie taiklų, chirurginį antpuolį, kuriuo būtų sunaikinami tik branduoliniai įrengimai. Bet tokių chirurginių antpuolių mažai. Bent vienas mokslininkas nuogastauja, jog, puolus reaktorių, galėtų žūti nuo 5 iki 80 tūkstančių žmonių, nes į orą patektų dideli kiekiai urano heksafluorido ir kitų nuodingų medžiagų.

Ką turėtų daryti Lietuva ir jos diplomatai? Toliau tylėti ar kaip nors priešintis karo šaukliams?

Nukelta į 15 psl.

TELKINIAI

St. Petersburg, FL

Amerikos lietuvių klube ir vėl skamba vaikų juokas

JŪRATĖ NAVICKAS

St. Petersburg Amerikos lietuvių klube sekmadienio rytais vėl skamba vaikų juokas ir girdisi šurmulyš. Kaip ir kiekvieną rugsėjį, mažosios salės duris atvėrė lituanistinė mokykla „Saulutė“. Paspildžiusi naujais mokiniais „Saulutė“ dabar turi 3 mokytojas – Rasą Kay, Jūratę Navickas ir Renatą Dovila – ir 19 mokinių, suskirstytų į 3 klases.

„Saulutės“ mokytojai ir mokiniai nori padėkoti lituanistinių mokyklų rėmėjams už nepaprastai brangias dovanas. Kazickų šeimos fondas, pagerbdamas Aleksandros Kazickienės (1920–2011) atminimą, „Saulutės“ projektams įgyvendinti paskyrė 3,000 dol.! JAV LB Švietimo taryba pažadėjo 1,600 dol. Už šias lėšas „Saulutės“ mokyklėlė galėjo pasamdyti naują mokytoją ir visas mokytojas siųsti pasitobulinti, kurti planus vaikų vasaros stovyklai bei šiuolaikinei technikai įsigyti. Pagaliau mokytojos galės naudotis nauju kompiuteriu, vaikams rodyti mokomąją vaizdinę medžiagą, kuri jau keli metai buvo siunčiama JAV LB Švietimo tarybos ir mokytojų kaupiamos. Mokyklėlė dėkinga Aurelijui ir Rimai Kilbauskams už internetą.

Mokytojai ir mokiniai negali atsidžiaugti naujomis mokymo priemonėmis. Iš Užsienio reikalų minis-

terijos mokyklėlė gavo dovanų 13 labai gražių Lietuvoje išleistų knygų „Labas“ rinkinių (viso 39 knygos!). Vaikučiai taip mėgsta šias knygas, kad mielai daro namuose net jiems nepaskirtus namų darbus. Jos yra gausus knygų, kurias kasmet užsako-me iš JAV LB Švietimo tarybos, papildymas.

Didžiausią padėką reiškiamo tėveliams, kurie keliasi anksti sekmadienio rytais ir veža vaikučius, net iš kitos Tampa pusės. Ačiū, kad jie stengiasi įžiebt lietuviybę mažosiose širdelėse. Ačiū mokytojoms, kurios įdeda tiek pastangų, laiko ir išradingumo, stengdamosi sudominti mokinius, padeda jiems išmokti lietuvių kalbos, istorijos, etnografijos ir t. t.

Smagu žiūrėti, kaip „Saulutės“ mokyklėlė auga, tampa darnia lietuviška šeima, kurios neatskiriama dalimi tapo visada besišypsanti šeiminkė Angelė Straukienė, viliojanti vaikučius į klubo virtuvę lietuviškų gardumynų kvapais. Ačiū klubo nariams už kantrybę ir paramą. Gerų visiems 2012–2013 mokslo metų!

Daugiau informacijos suteiksime tel. 727-821-7055 arba www.saulute.com; „Facebook“: Lithuanian School „Saulute“.

Jūratė Navickas – St. Petersburg, FL lituanistinės mokyklos „Saulutė“ vedėja.

Mokytojos Rasa Kay ir mokytoja-vedėja Jūratė Navickas su „Saulutės“ mokinukais, 2012 m. ruduo. Agnė Zabukaitės nuotr.

Aukos laikraščiu „Draugas“

Neseniai išėivijos laikraštyje „Draugas“ buvo paskelbtas Ramunės Kubiliūtės laiškas „Rudens tradicijos bei sukaktys, o kur dingio Spaudos mėnuo?“, kuriame ji rašo: „Laikraštis yra ne tik istorinių įvykių liudytojas, bet ir lietuvių kultūros, literatūros puoselėtojas bei kūrėjas, sumanymų šaltinis, idėjų skleidėjas, organizacijų globėjas. Laikraštis skaitomas ne tik Amerikoje, bet ir Australijoje, Europoje. Nemažai ‘Draugų’ keliauja ir į Lietuvą.“

Lietuvių klubo valdyba nusprendė atgaivinti seną tradiciją ir spalio mėnesį paskelbė Spaudos mėnesiu bei nutarė klubo patalpose rinkti aukas „Draugui“ per visą spalio mėnesį. Tai leis tiems nariams ir svečiams, kurie negavo arba neatsiliepė į „Draugo“ rudens vajeaus kreipimąsi, tai atlikti klube.

Sekmadieninių ir ketvirtadieninių pietų metu klubo valdybos atstovė prie staliuko priima aukas, kurios gale mėnesio bus persiųstos „Draugui“. „Draugas“ labai dažnai rašo ir prisimena mus, St. Petersburg lietuvių, prisiminkime „Draugą“ ir mes.

Kultūros būrelio naujienos

Kultūros būrelio nariai rugsėjo mėn. 14 d., prieš keturias savaites išlydėję savo narę a. a. Romą Mastienę Amžinybėn, sekdami lietuviška tradicija susirinko į Šv. Kazimiero misijos koplyčią ketvirtynų (keturnedėlio) Mišioms. Po Mišių rinkosi į Lietuvių klubo mažąją salę pusryčiams bei prisiminti a. a. Romos gyvenimo kelią. Ant rožėmis papuošto staliuko degė žvakutė, apšvietusi nuotrauką, iš kurios į dalyvius žvelgė mielas a. a. Romos veidas su šilta šypsena.

Būrelio pirmininkė Angelė Karnienė pakvietė Mečys Šilkaitis papasakoti apie a. a. Romos gražų ir turiningą gyvenimą, jos, kaip dainininkės, nueitą profesinį kelią. Pašaipiai išklaudytos dvi ištraukos iš R. Mastienės išleistos kompaktinės plokštelės „Ar žinai tą šalį“.

Tai buvo prasmingas atsisveikinimas su nare, kuri daug metų nuoširdžiai darbavosi Lietuvių klubo Kultūros būrelio veikloje.

Šv. Jeronimo parapijos festivalis

Rugsėjo 30 d. vykusiam Šv. Jeronimo parapijos tarptautiniame festivalyje lietuviams gražiai atstovavo Lietuvių klubo valdybos parengta liaudies meno parodėlė, lietuviškų patiekalų vaisės ir lietuvių tautiniai bei pramoginiai šokiai, kuriuos atliko jaunimo grupės „Saulė“ ir pramoginių šokių grupė „Ritmas“ šokėjai, vadovaujami Rimos ir Aurelijaus Kilbauskų. Festivalio pradžioje vykusiose Mišiose Lietuvos vėliavą nešė Stefa Prialgauskienė ir Andrius Radvila.

Festivalio dalyviai gėrėjosi mūsų paviljonu, tautiniais drabužiais ir grakščiais šokėjais. Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė parapijos centrui padovanojo gintarinį paveikslą „Kristus alyvų darželyje“, kurį įteikė klebonui msgr. Brendan Maldoon.

A. a. Jurgis Švedas-Sved

Š. m. rugsėjo mėn. 25 d., sulaukęs 91 metų, mirė ilgametis St. Petersburg gyventojas Jurgis Švedas-Sved.

Gimė Vilkaviškyje. Studijavo filosofiją Kauno universitete. Buvo kalintas Stutthof koncentracijos stovykloje. Po karo studijavo filosofiją Vroclavo universitete, Lenkijoje, kur jam buvo suteiktas filosofijos daktaro laipsnis. Persikėlęs gyventi į Čikagą, apsigynė magistro laipsnį bibliotekininkystės srityje, 25 metus dirbo kaip docentas Chicago State University. Būdamas 82-ųjų metų, į lietuvių kalbą išvertė Goethe „Faus-tą“.

Liūdesyje paliko žmoną Danutę, dukteris Margaret ir Evą, keturis anūkus. Palaidotas St. Petersburg, FL. Nuoširdi užuojauta visai šeimai.

„Lietuvių žinios“, 2012 m.
Nr. 435

Lietuvių žinios

Klubo pareigūnų rinkimai

Lapkričio mėn. 10 d., šeštadienį, 2 val. p. p. šaukiamas Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas, kuriame bus renkami 2013 metų klubo pareigūnai. Šiame svarbiame susirinkime kviečiami dalyvauti visi nariai, po jo vyks bendravimas prie vaišių.

Pagal įstatuose numatytą vykdymų organų rinkimų tvarką, klubo valdyba sudarė trijų asmenų (dr. Pranas Budininkas, Aurelijus Kilbauskas ir Aldona Stasiukevičienė) nominacijų komisiją. Raštiški kandidatų sutikimai turi būti įteikti nominacijų komisijai iki narių susirinkimo, lapkričio 10 d. Kandidato paraiškos formą galima gauti pas klubo sekretorę arba nominacijų komisijos narius.

Lietuvių Fondo koncertas

Lietuvių Fondo (LF) atstovė St. Petersburg Aldona Stasiukevičienė pranešė, kad lapkričio 11 d., sekmadienį, tuoj po klubo sekmadieninių pietų rengiamas LF paremti skirtas koncertas. Savo dalyvavimu paremsite pagrindinį lietuviškos kultūrinės veiklos ir švietimo rėmėją ir išlaikytoją.

Jau 50 metų LF remia JAV lietuvių švietimą, kultūrą, taip pat teikia stipendijas lietuvių kilmės jaunimui. Šių metų LF direktorių taryba patvirtino 400,952 dol. paramą lietuvių vybei Amerikoje ir kitur išlaikyti. Didžiausia lėšų dalis skirta: JAV lituanistinėms mokykloms (75,000 dol.), studentų mainų Lietuvoje programai

(22,500 dol.), Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (20,000 dol.), XIV Š. Amerikos Lietuvių tautinių šokių šventei (20,000 dol.), „Draugui“ (15,000 dol.). Visas 2012 m. LF pelno paskirstymo sąrašas paskelbtas LF leidinyje „Liepsna“.

LF Tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas ir LF Valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis, kreipdamiesi į LF narius ir draugus „Liepsnos“ įvade sako: „Tad ir pradėkime kitus ateinančius 50 metų, pasistenkime pritraukti naujų narių, pasikalbėkime apie Lietuvių Fondą su šeima ir pažįstamais, kad tikrai galėtume išlaikyti mūsų šūkį ‘Iš kartos į kartą’“. Ar jau esate LF narys ar narė?

Sezono atidarymas

Šiais metais Lietuvių klubo 2012–2013 metų veiklos sezono atidarymas rengiamas lapkričio 18 d., sekmadienį, su šventiniais pietumis ir įdomia programa. Pradžią – 1 val. p. p. Auka – 20 dol. Užsisakyti vietas galite pas Laimutę Alvarado tel. 727-360-1064. Kviečiame visus apylinkės tautiečius dalyvauti ir nuotaikingai pasitikti parvykstančius klubo narius – „sniego paukšteliu“.

Padėkos diena

Klubo nariai ir svečiai, kurie norėtų Padėkos dieną, lapkričio 22-ąją, atšvęsti ir papietauti klube, prašomi registruotis pas Laimutę Alvarado iki sekmadienio, lapkričio 18 d. Kai-na – 10 dol.

Maldos kelionės dalyviai.

Reginos Juškaitės-Švobienės nuotr.

Lietuvos vyčių maldos kelionė

Regina Juškaitė-Švobienė

Š. m. spalio 13-14 d. Lietuvos vyčių Vidurio Amerikos apygarda, kurią sudaro Lietuvos vyčių kuopos iš įvairių Illinois, Indiana ir California valstijų miestų, suruošė maldos kelionę į Champion, Wisconsin, kurioje dalyvavo 31 vytis. Išvyką suorganizavo ir jai

ken, WI, priklausančią Green Bay diecezijai. Šventovė išikūrusi ant šešių hektarų žemės Wisconsin valstijos šiaurės rytuose. Čia yra koplyčia, kurios rūsyje ant altoriaus stovi Dievo Motinos Marijos statula. Po altoriumi yra išlikę medžių, šalia kurių ses. Adelei pasirodė Dievo Motina Marija, kelmai.

XIX šimtmetyje vyko didelė emigracija iš Belgijos į Wisconsin valstiją, nes žemės sklypai Amerikoje buvo nebrangūs ir prieinami. Tarp tų emigrantų 1855 m. buvo ir 14-metė Adelė Brise, į šią šalį atvykusi su tėvais ir vyresnia seserimi. Prieš emigruojant, Adele norėjo stoti į Uruline vienuolyną Belgijoje, deja, šeimos planai tam sukludė.

1859 m. spalio 2 d. Adele nešė maišą grūdų į malūną, kai tarp dviejų medžių pamatė moterį, apsirengusią baltais rūbais, su auksine prijuoste ir auksine karūna su žvaigždėmis. Išsigandusi Adele nieko nesakė, ir moteris išnyko. Kitą savaitę eidama į bažnyčią kartu su seserimi ir drauge, Adele ir vėl pamatė tą pačią moterį, stovinčią toje pačioje vietoje. Po Mišių Adele papasakojo apie tai kunigui, kuris jai patarė: jeigu vėl pamatys šią moterį, kuri yra Dievo tarnas, paklausti jos vardo ir ko ji nori iš Adele. Grįždama namo iš bažnyčios, Adele sustojo toje pačioje vietoje. Ir vėl jai pasirodė moteris. Adele paklausė jos, kas ji yra ir ko ji norėtų iš jos. Moteris atsakė: „Aš esu Danguos Karalienė“ ir paprašė Adele, kad ši mokytų

Our Lady of Good Help šventovės altorius.

vadovavo garbės narė Teresė Strolienė. Kelionė prasidėjo lietingą spalio 13 d., šeštadienio, rytą. Susėdus visiems autobuse, T. Strolienė pakvietė kun. Augustiną Kulbį sukalbėti malda už saugią kelionę. Po maldų jaunos ir energingos vytės Eliza Macke ir Aleksandra Rudmin išdalino pusryčius. Pasisotinę sukalbėjome rožinį. Po to žiūrėjome dokumentinį filmą apie jaunos emigrantės iš Belgijos, seselės vienuolės Adele Brise gyvenimą ir Marijos Danguos Karalienės apsireiskimą jai 1859 m. Po poros valandų atvykome į „AmericInn“ viešbutį, Champion, WI.

Po pietų važiavome į Shrine of Our Lady of Good Help, New Fran-

Seselės vienuolės Adele Brise kapavietė yra šalia šventovės.

vaikus katalikiško tikėjimo. Adele pakluso ir 30 savo gyvenimo metų paaukojo šiai kukliai misijai.

Ji vaikus tikybos mokyti eidavo į namus. Vėliau prie jos prisijungė daugiau moterų, ir po kiek laiko 1885 m. išeiviai iš Belgijos pastatė mokyklą,

šventovę ir vienuolyną. Reikia paminėti, kad per ilgą tarnystę ses. Adele ir jos pasekėjos patyrė ir persekiojimų, ir kritikos kartėlių. Stebuklu laikyti galima ir tai, kad 1871 m. mieste kilus dideliame gaisrui (Great Peshigo Fire), beveik visas miestelis sudegė, tačiau ugnis nepalietė nei koplyčios, nei mokyklos, nei vienuolyno. O 1877 m. vietiniai žmonės stebėjosi, kai lenkas piligrimas, kuris sirgo difteritu, ieškodamas pagalbos ir stebuklo apsilankė šventovėje, meldėsi ir išgijo. Mokykla uždaryta 1928 m.

Adele liudijimas apie Marijos apsireiskimą, kaip ir visi apsireiskimai, buvo nuolat stebimas ir nagrinėjamas. Nuo 1861 m. tūkstančiai tikinčiųjų aplanko Shrine of Our Lady of Good Help pagerbti Dievo Motiną Mariją ir prašyti jos pagalbos. Kasmet rugpjūčio 15-ąją, Marijos Dangun Ėmimo šventę, minios tikinčiųjų dalyvauja Mišiose kartu su Green Bay diecezijos vyskupu David L. Ricken pagerbiant Danguos Karalienę Mariją. Ta proga kalbamas rožinis. 2010 m. vysk. Ricken oficialiai patvirtino apie įvykčius apsireiskimus Champion (daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.shrineofourladyof-goodhelp.com).

Išklausė Mišias, kurias koncelebravo kun. Kulbis ir vietiniai kunigai. Vakarieniavome „Julie’s“ restorane.

Lietingą sekmadienio rytą grįžome į Shrine of Our Lady of Good Help išklausyti Mišių, aukotų kun. Kulbio ir dviejų vietinių kunigų. Pietavome vietiniame restorane.

Visi praleidome gerą ir smagų savaitgalį tarp draugų, laikas greitai prabėgo. Pasisėmėme dvasinės atgaivos ir ramybės. Grįžtant į Čikagą nustojo lyti. Maldos kelionės koordinatore T. Strolienė padėkojo visiems už dalyvavimą, vyčiams už parūpintus pusryčius ir saldumynus, jaunoms vytėms – už pagalbą ruošiant pusryčius, o autobuso vairuotojui – už saugią kelionę. Visiems palinkėta geros kelionės grįžtant į namus.

Athol, MA

Miesto jubiliejaus proga – Šv. Pranciškaus kopija

Šv. Pranciškaus lietuvių parapija Athol mieste, Massachusetts, kitais metais švęs 100 metų nuo įkūrimo. Šiomet miestas atšventė 250 metų sukaktį su daug renginių, kuriuos vainikavo didelė paroda. Vyčių kuopos pirmininkė dr. Marie Šatas ir narys Michael Crehan ta proga pastatė labai gražią Šv. Pranciškaus bažnyčios kopiją ir sulaukė daugelio parodos lankytojų pagyrimų.

Pirmuoju Šv. Pranciškaus parapijos klebonu turėjo tapti a. a. kunigas Juozas Montvila, plaukęs į JAV garsiuoju laivu „Titanikas“. Deja, jis Amerikos krantų nepasiekė – nuskendo kartu su „Titaniku“, nors jam ir buvo siūloma išsigelbėti. Vietinis laikraštis plačiai rašė apie lietuvi kunigą ir „Titaniko“ nelaimę.

Vilimas Višniauskas

Šventovės rūsyje – kripta.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Ilgametė „Skautų aidų“ redaktorė v. s. Alė Namikienė ir Lietuviškosios skautybės fondo sekretorius v. s. Bronius Naras „Skautų aidų“ 85-osios sukakties renginyje Lemont, IL.
s.Aušros Jasaitytės-Petry nuotr.

Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada

į.v.s. fil. Taiyda Chiapetta

Vyresnė skautininkė Elena (Alė) Namikienė šią vasarą, liepos 4 dieną, sulaukė Padėkos rašto iš Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos. Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis rašte rašo: „Už ilgametę aktyvią veiklą puoselėjant lietuvių, pastangas siekiant išsaugoti lietuvišką istorinį ir kultūrinį paveldą Jungtinėse Amerikos Valstijose bei tautiškumo ir patriotiškumo ugdymą išeivijos jaunimo tarpe reiškiu padėką Elenai Namikienėi.“

Sesė Alė yra tikrai verta šio pagyrimo, Lietuvių skautų sąjunga (LSS) džiaugiasi ir didžiuojasi, turėdama tokią nuostabią asmenybę savo gretose. Per savo turiningą gyvenimą ji yra parodžiusi kitiems, kad „Žodžiai uždega, o pavyzdžiai patraukia“ (lotynų priežodis). Sesė Namikienė visą savo gyvenimą skyrė visuomeninei, ypač jaunimo, veiklai. Per aktyviausius savo gyvenimo penkis dešimtmečius ji tūkstančiams išeivijos lietuvių kilmės vaikų širdyse įskiepijo pasididžiavimą lietuviškumu ir tėvynės meilę.

Sesė Alė tėvynę paliko 1944 metais su tėvais, broliu Juozu ir dviem seserimis Felicija ir Ona. Apsistojo Vokietijoje. Pabėgėlių stovykloje Uchte priklausė skaučių tuntu. 1948 metais su šeima išvyko į Buenos Aires, Argentiną. Nors buvo toli nuo tėvynės, ji išlaikė lietuvišką dvasią, dalyvaudama tautiniame ansamblyje, siūdama tautinius drabužius, padėdama atkurti skautišką veiklą. 1953 metais sesė Alė išimylėjo ir ištekėjo už nuostabaus ir veiklaus lietuvių Vytauto Namiko. Po dvejų metų jauna pora su sūnumi Juozu emigravo į JAV. Čikagoje iš karto prisijungė prie skaučių „Aušros vartų“ tunto veiklos. Čia gimė dukra Jūratė ir sūnus Rimantas.

savo tikėjimo nariais, dorais, kilnios dvasios, tvirto būdo, sveikais žmonėmis, sąmoningais lietuviiais ir naujingais piliečiais. Sąjungos veikla atspindi trijose vertybėse, nusakytose šūkyje: „Dievui, Tėvynei ir Artimui“. Sesė Alė nenuilstamai dirbo skautybės gerovei. Ji nuolat padėdavo kitiems ir savo teigiamu pavyzdžiu mokė kitus. Alė Namikienė yra nuveikusi tiek daug įvairiose pareigose: bent dešimtmetį vadovavo jaunėms skautėms, buvo įvairių skautų stovyklų viršininkė, vedė suvažiavimus, pavyzdinčiai ir įdomiai ruošė stovyklines programas, buvo „Aušros vartų“ tuntininkė, LSS Tarybos narė. Per visą savo vadovavimą sesė Alė skiepijo meilę lietuvių liaudies meno darbams. Ji mokė skaites ir skautus austi, drožti, deginti medžio kūrinius, verti kalėdinius papuošimus. Sesė Alė daug dešimtmečių dalijosi savo meile Lietuvai ir jos tradicijomis su mūsų jaunimu. „Kol Lietuva buvo okupuota, stengėmės laikyti Jos vardą gyvą, o dabar mūsų darbas yra toliau perduoti mūsų tautos tradicijas ir vertybes mūsų jaunimui“, – yra pastebėjusi ji.

Ši nuostabi lietuvė skautė nuveikė milžiniškus darbus. Bet dar nepaminėjau sesės Alės įnašo lietuvių spaudoje. Bent penkiasdešimt metų ji aktyviai dalyvauja įvairioje lietuviškoje spaudoje. Ji yra paruošusi ir išleidusi vadovėlius skautėms, rašė skautų istorinius albumus, bendradarbiavo su žurnalais ir biuleteniais: „Pasaulio lietuvių“, „Gabija“, „Skautija“, „Krivule“, „Ad Meliorem“ ir „Skautų aidų“. Pastarąjį redagavo daug metų įvairiais laikotarpiais. Būdama šio žurnalo redaktore, sesė Namikienė suredagavo ne mažiau nei 150 egzempliorių, 3,800 lapų svarbios lietuviškos išeivijos spaudos.

Vyr. skautininkė Alė Namikienė vis pataria kitiems vadovams ir nenuilstančiai dirba skautybės ir lietuvių gerovei. Jos šypsena apšviečia mus visus kaip švyturys. Sesė Alė mus moko būti geresniais vadovais per pavyzdinčią bendradarbiavimą su jaunimu. Stenkimės žengti pirmyn įvairiais vadovybės keliais, sekdami jos pramintais pėdsakais. Linkime sesei Alei daug džiaugsmo ir laimės, nuoširdžiai dėkojame už pavyzdinčią gyvenimą. Budėk, gero vėjo ir Ad meliorem!

Klasės draugai (iš k.): Danguolė Griganavičienė, prof. Romualdas Viskanta, Algis Černius, Aldona Totoraitienė, Pranas Totoraitis ir Alė Namikienė klasės draugo prof. R. Viskantos 80-mečio paminėjime 2011 m.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Jūrų skautės smagiai buriavo Čikagoje š. m. rugsėjo 22 d. Jūrų budys Šarūnas Brakauskas išmokė seses, kaip valdyti didelį burlaivį, kaip saugiai buriuoti. Iškyloje dalyvavo: Austėja Ziemba, Jazmina Raudytė, Maya Chiapetta, Lucija Bikulčiūtė, Krista Mikaliūnaitė ir Vilija Kielienė (jos nuotraukoje nėra).

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Naujas „Laikai vaikams“ numeris

Internetinės svetainės „Laikai vaikams“ spalio numerį galima pasiskaityti www.laikaivaikams.org

**Šiame numeryje
gvildenamos temos:**

Pašilių stumbrynas – stumbrai buvo beveik išnykę, o dabar juos galima vėl pamatyti Lietuvos miškuose.

Mokslių olimpiados – kaip Lietuvos gimnazistai pasirodė tarptautinėse fizikos, matematikos, biologijos ir chemijos olimpiadose?

Urvotyra – lietuviai dalyvavo ekspedicijoje „Gilyn į žemės centrą“.

„Gazprom“ – ar pažeidė antimonopolinius įstatymus, ar neteisėtai trukdė Lietuvai?

Ventės ragas – žieduojami paukščiai, ką mokslininkai apie juos sužino?

Seimo rinkimai – kas bus išrinktas ir kodėl? Kas laukia naujų Seimo narių?

Vyriausybės rūmuose – gimnazistai apsilanko kas trečiadienį. Ką jie čia veikia, kas jiems įdomu?

Konstantinas Michailovas, dalyvavęs Medininkų žudynėse – apeliuoja sprendimą, kaip vystosi byla?

Šiluvos atlydai – kas atvyksta į atlydus ir ką ten daro?

„Pavartę“ šio internetinio leidinio puslapius mokiniai gali išsakyti savo mintis bei nuomonę parašydami redakcijai:

redaktore@laikaivaikams.org

Čikagos lituanistinės mokyklos 7 kl. mokinė Goda Narakaitė prisimena XIV Lietuvių tautinę šokių šventę, vykusią liepos mėnesį Boston, MA.

VALDEMARO KUKULO EILĖS VAIKAMS

DRUGELIAI

Tie drugeliai –
Kaip rudens lapai,
Ak, raudoni,
Geltoni, rudi.

Kaip drugeliais
Spalvotais jie tapo,
Kaip išmoko
Tie lapai skraidyt?

O skraidyti
Išmoko tie lapai,
Nuo šakų
Krisdami sūkuriais.

Vartaliojos,
Siūbavo, kol tapo
Mūsų pievų
Žirgeliais širmais.

KAŠTONAI

Nuo seno
Kaštono
Nukrito

Gražiai
Į pievą
Geltoną
Mažiukai
Ežiai

Jie rieda,
Atstatę
Mažus
Spygliukus,
Ir kviečia
Prie seno
Kaštono
Vaikus.

OBELYS

Obelaitės
Tokios gražios
Rudens
Rytai tyliai.

Kai pabunda,
Pasirąžo,
Krinta žemėn
Obuoliai

Lietuvos komanda Washington, DC š. m. liepos pabaigoje 44-ojoje tarptautinėje mokinių chemijos olimpiadoje iškovojo aukso, sidabro ir du bronzos medalius. (Iš kairės): Vytautė Mačiulskytė, Sigitas Mikutis, Antanas Radzevičius ir Mindaugas Šiaučiulis.

Aukso medalį pelnė Kauno rajono Akademijos Ugnės Karvelis gimnazijos dvyliktokas Sigitas Mikutis, sidabro – Kauno technologijos universiteto gimnazijos vienuoliktokas Antanas Radzevičius. Bronzos medaliais apdovanoti Klaipėdos Ažuolyno gimnazijos vienuoliktokė Vytautė Mačiulskytė bei Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos dvyliktokas Mindaugas Šiaučiulis.

Komandai vadovavo bei pasirengti padėjo Vilniaus universiteto magistrantas Marius Jurgelėnas bei to paties fakulteto prodekanas Rimantas Raudonis.

www.15min.lt

„LAUŽO DAINŲ“ DIENA ČIKAGOS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Ne paslaptis, kad daugelis mūsų vaikų nemoka dainų, kurias tiktų dainuoti prie laužo vasaros stovyklose. Todėl Čikagos lituanistinėje mokykloje kasmet vyksta „Laužo dainų“ diena. Jau iš pat ryto visus ateinančius į mokyklą pasitinka smagi muzika. Prie simbolinio laužo mokiniai mokosi dainuoti dainas, žaisti žaidimus. Nuotraukose: mokytojos (iš kairės): Rasa Stanevičienė, Evelina Karalienė, Dalia Gedvilienė ir Laima Latušinskienė dainuoja kartu su mokiniais; smagu šokti prie „laužo“.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Chore „Pavasaris” – rinktinį meną kuriantys žmonės

Spalio 24 d. pirmą kartą į JAV su koncertine programa atvyksta Šiaulių universiteto merginų kamerinis choras „Pavasaris”. Tai puiki proga pamatyti šį jaunų ir žavingų merginų meno kolektyvą, kuriam jau antrus metus vadovauja Gediminas Ramanauskas. Kolektyvas koncertuose Čikagoje ir Omaha. Prieš pat kelionę buvo smalsu pakalbinti vadovą.

– Į „Pavasario” chorą atėjote prieš pusantrų metų. Kaip gyvuoja šiuo metu jūsų kolektyvas?

– Pusę dabartinio „Pavasario” choro sudaro Šiaulių universiteto studentai, kita pusė – Universiteto absolventai, kurie dar studijų metais užsikrėtė choline muzika. Pastaroji choro dalis, galima sakyti, yra Universiteto alumnų klubo nariai. Mūsų choras – tai ne akademinis kolektyvas. Dainavimas mūsų chore – tai savanoriška meninė veikla. Chore dainuoja įvairių Šiaulių universiteto fakultetų studentai, mylintys muziką, dainą.

– Į chorą ateina nevienodo muzikinio išprusimo žmonės. Kaip sekasi su jais dirbti?

– Studentai į chorą ateina labai motyvuoti. Visiems ateinantiems į mūsų kolektyvą, pasakau, kad sieksime aukšto meninio lygio. Paprastų chorų, kuriuos turi eiliniai kultūros namai, yra daug. Mūsų tikslas – pasiekti aukštesnį meninį lygį. Žinoma, tam reikia turėti ir šokių tokių muzikinį išsilavinimą. Nemokant skaityti natų neįmanoma parengti sudėtingesnį repertuarą, todėl tokių žmonių mūsų kolektyve nėra.

Mūsų repeticijos sunkios, bet įdomios. Merginos, kad išmokytų partijas, daug dirba papildomai. Jau daugiau kaip metai mes intensyviai repetuojame ir tik dabar pradėdame matyti to darbo rezultatus.

– Jūs po darbo profesionaliame Šiaulių „Polifonijos” chore sugrįžote į akademinio jaunimo kolektyvą. Ar nebuvo tam tikro profesinio sukrėtimo?

– Aš niekur iš akademinio kolektyvo nebuvau išėjęs. Tik buvau išėjęs pasitobulinti. Kiekvienas išsūkis būna naudingas. Dirbdamas „Polifonijoje”, pasisėmiau žinių, patirties. Visada verta padirbėti kitur, kad galėtum tobulėti. Man darbas „Polifonijoje” davė be galo daug gerų akimirkų, susipažinau su daugybe muzikos pasaulio žmonių tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Dirbdamas su „Pavasariu”, naudoju panašius darbo metodus, kuriuos naudojau dirbdamas su profesionaliu kolektyvu.

– Koks jūsų choro repertuaras?

– Pastaruosius 15 metų nedarbiau su moterų choru, todėl didžiausias išsūkis buvo parinkti gerą repertuarą. Gyvename globaliame pasaulyje, todėl sprendimą radau. Dar nesutikau žmogaus, kuris pasakytų, kad neduos natų ar nesidalins kūriniais. Dabar kūrinių chorui susikaupė iš viso pasaulio, net nežinau, kuriuos įtraukti į repertuarą, kuriuos palikti vėlesniam laikui. Paprasčiausiai nebėra laiko visus paruošti.

Paprastai saviveikliniai chorai nenoriai dainuoja

Renesanso romantinę muziką, nes ji yra gana sudėtinga. Pradžioje, kai į chorą atnešiau Thomas Morley, Josquin des Prez, Felix Mendelssohn kūrinius, merginos į juos žiūrėjo nenoriai. Sakė, lyg ir neįdomu. O dabar kūrinius atlieka labai puikiai ir noriai.

Mūsų repertuare įvairi muzika – ir senoji, ir šiuolaikinė. Dainuojame daug lietuvių kompozitorių kūrinių. Norime koncertuoti svetur, todėl užsienyje norime platinti būtent lietuvišką muziką. Galiu pasididžiuoti, kad kompozitoriai mūsų merginų chorui net specialiai rašo muziką. Kompozitorius Donatas Zakaras sukūrė „O salutaris bastia”. Nacionalinės premijos laureatas Vaclovas Augustinas „Pavasariui” pritaikė savo kūrinius, kompozitorius ir mūsų universiteto absolventas Gediminas Kalinas specialiai chorui aranžavo savuosius.

– Kolektyve jauni žmonės. Gal kolektyvas jau turi savo tradicijų?

– Pradėjęs vadovauti chorui pasiūliau rengti išvykas į operos ir baleto teatrus, rengti susitikimus su garsiais Lietuvos menininkais ir kt. Tai labai merginoms patiko. Dabar esame numatę išvyką pas maestro Saulių Sondeckį.

Kiekvieną pusmetį rengiame koncertus visuomenei, esame dalyvavę keliuose festivaliuose Vilniuje, dainavome Šv. Kotrynos bažnyčioje, Lietuvos nacionalinės filharmonijos didžiojoje scenoje.

– Netrukus rengiatės išvykti į pirmąją „Pavasario” užjūrio kelionę. Kaip atsirado šis sumanymas? Kokia tai bus išvyka?

– Pagrindinis mūsų choro ir universiteto delegacijos tikslas – University of Nebraska at Omaha pažymėti kultūrinio bendradarbiavimo tarp šio Amerikos universiteto ir mūsų universiteto 15-os metų sukaktį, prasidėjusią 1997 m. rudenį, kai šiame universitete koncertavo Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ansamblis „Saulė”. 1998 m. pavasarį buvo pasirašyta dviejų universitetų bendradarbiavimo sutartis. Tuomet prasidėjęs kultūrinis bendradarbiavimas buvo labai vaisingas ir tęsiasi iki šiol. Per tuos metus Šiauliuose ne kartą koncertavo amerikiečių studentų choras, pučiamųjų instrumentų, simfoninis orkestras, džiaz ansamblis, spektaklius rodė Teatro katedros studentai. Mūsų universiteto ansamblis „Saulė” ir choras „Studium” taip pat ne kartą koncertavo Omaha. Vyko ir vyksta ne tik meno kolektyvų mainai, bet keičiamasi ir studentais, dėstytojais. Tokį gražų bendradarbiavimą kaip pavyzdį kitiems rodo ir JAV ambasada Vilniuje. Džiaugiamės atsiradusia galimybe vėl nuvykti pas kolegas Amerikoje ir pristatyti Lietuvos chorinę muziką.

Mūsų Universiteto delegacijos nariai turės daug pažintinių vizitų įvairiuose University of Nebraska padaliniuose.

Kadangi mūsų chore dainuoja nemažai esamų ir būsimų muzikos mokytojų, lankysimės ir Amerikos bendrojo lavinimo mokyklose – stebėsime parodomąsias muzikos pamokas ir vaikų muzikinius pasirodymus. Aišku, Amerikos vaikučiams būtinai nuvešime „Rūtos” saldinių.

Kalbino Zenonas Ripinskis

Kamerinis merginų choras
„PAVASARIS”
(vadovas Gediminas Ramanauskas)

spalio 27 d. 7 val. v.
koncertuos
Lietuvių dailės galerijoje, Lemont, IL.

spalio 28 d. 10:30 val. r.
choras giedos
Švč. Mergelės Marijos Gimimo
parapijos bažnyčioje šv. Mišių metu.

Po Mišių – choro koncertas šios
parapijos salėje.

Poezijos vakaras „Vienatvės paros” – švelnus susitikimas su išėjusiais

Ateina vakaras plonom šakų kojytėm.
Ir tu jauti, kaip angelai prabyla.
Ir kaip pasaulis sukasi mažytis
Tavam delne, sukaukęs visą tylą...

...dar neramu... Dar paukštis nepragydo.
Ir laikas lėtas dar nekando meilėm.
Žvelgi į pasaką – gyvenimą už šydo,
Nepasiklausęs, ar žiūrėti leido...

Žvelgi lyg vaikas. Dieve duok, ilgiau...
Tokiom akim, tokia širdim, kai niekas
Nekalbina. Ir neseka graudžiau
Gyvenimo, lyg pasakos, kai lieka

Tik vakaras ir ši trapi tylą,
Kai lieka draugas ir tylą prie draugo
Ir kai šita traputė pabaiga
Į pradžią pasakos taip paprastai įauga.

Robertas Danys

Lapkričio 2-oji – Vėlinės, visų mirusiųjų pagerbimo šventė. Lietuvoje tą vakarą važiuojant ir vėl mirgės uždegtų ant kapinių žvakučių liepsnelės. Tų liepsnelių – pilna Lietuva. Tai gyvieji, aplankę mirusiuosius kapuose, uždega jiems žvakutes – susitaiko su mirusiaisiais.

Krašte, kur mus nubloškė likimas, tradicijos uždegti ant kapo žvakelę nėra, tačiau tą vakarą daugelis mūsų stengiasi bent mintimis pabūti su tais, kurie iškeliavo. Manoma, kad ilgais rudens vakarais mirusiojo siela sugrįžta į namus susitikti su artimaisiais ir tarsi primena: mirtis yra mūsų kasdienybėje, tik jos nepastebime. Mirusieji – mumyse, nors gyvename skirtingose erdvėse.

Anas pasaulis ir bendravimas su juo – paslaptingas. Jis lydi žmones nuo žilos senovės. Tačiau jaučiame, kad gyvųjų ir mirusiųjų bendravimas mums reikalingas.

Lapkričio 2 d., penktadienį, 7:30 val. v. kviečiame visus į Čiurlionio galeriją, norinčius ramiai pasėdėti eilių ir smuiko garsų apsuptyje, mintimis savais žodžiais pasikalbėti su mirusiu artimuoju.

Atidarę Sigutės Ach parodą, uždegsime žvakelę ir ramiai susėdę klausysimės aktorės Birutės Mar skaitomų prieš 4 metus amžinybėn netikėtai iškeliavusio poeto Roberto Danio eilių. Poezijos vakare „Vienatvės paros” dalyvaus smuikininkas iš Lietuvos Sigitas Rubis.

Te šis vakaras bus švelnus susitikimas ir pasikalbėjimas su išėjusiais.

Laima Apanavičienė
Čiurlionio galerijos direktorė

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Obuoliai – įvairiems patiekalams

Burokėlių ir obuolių salotos

Reikės: 3 burokėlių, 3 obuolių, puodelio majonezo, ½ puodelio graikinių riešutų, krapų, petražolių ir druskos.

Obuolius nulupkite ir supjaustykite šiaudeliais ar kubeliais, susmulkinkite graikinių riešutų branduolius. Šiuos paruoštus produktus suberkite į virtus ir šiaudeliais supjaustytus burokėlius, pagardinkite druska, įdėkite majonezo, viską gerai išmaišykite. Ant viršaus pabarskykite smulkiai pjaustytų krapų ir petražolių.

Salotos su jaučio liežuviu ir obuoliais

Reikės: 1 sv jaučio liežuvio, 3/4 sv obuolių, 3/4 sv bulvių, puodelio majonezo, 2 morkų, 6 kiaušinių, žalumynų, druskos, pipirų.

Šioms salotoms geriau tiks nesaldūs obuoliai. Išvirkite liežuvį, kiaušinius, morkas ir bulves. Viską atvėsinkite, nuvalykite, supjaustykite, kaip ir nuluptus obuolius, nedideliais griežinėliais, pagardinkite druska, pipirais. Užpilkite majonezu ir gerai išmaišykite.

Silkių ir obuolių salotos

1 sluoksniui reikės: smulkiai pjaustytos, silpnai sūdytos riebios silkės;

2 sluoksniui: smulkiai pjaustytų svogūnų (plono sluoksniu);

3 sluoksniui: mažais kubeliais pjaustytų saldžiarūgščių obuolių.

Obuoliai tešloje

Reikės: 2 obuolių (saldžių), 2 kiaušinių, miltų, ½ puodelio grietinės, druskos, cinamono, maistinės sodos, šaukštelio cukraus.

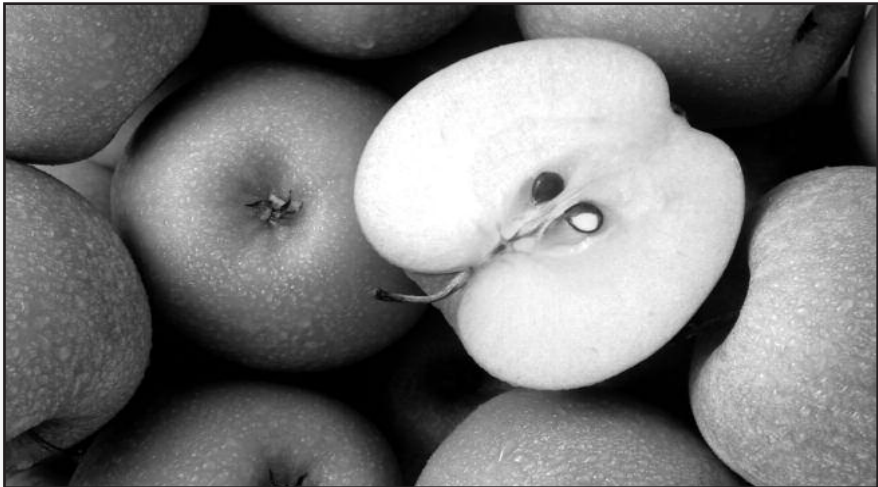
Pašalinkite obuolių sėklalizdžius, nulupkite žievę. Obuolius supjaustykite storais žiedais. Į įkaitintą alyvuogių arba saulėgrąžų aliejų sudėkite obuolių žiedus, pamirkytus tešloje, ir apkepinkite iš abiejų pusių.

Tešlą paruošti labai paprasta. Kiaušinius išplakite su cukrumi, įberkite žiupsnelį druskos (jei trūksta, ir cukraus), žiupsnelį maistinės sodos, cinamono, įdėkite grietinės. Miltų įberkite savo nuožiūra – tešlos tirštumas turėtų būti toks, kaip sklandžiams.

Sklindžiai su obuoliais

Reikės: puodelio kvietinių miltų, 3 obuolių, kiaušinio, puodelio pieno, 2 šaukštelių cukraus, šaukštelio mielių, 4 šaukštelių sviesto, druskos.

Šiltame piene ištirpinkite cukrų, druska, mieles, įberkite miltų, įmuškite kiaušinį, išmaišykite. Palikite tešlą šiltai 3–4 valandoms. Obuolius, nulupę žievę ir pašalinę sėklalizdžius, supjaustykite plonais griežinėliais ir, prieš kepdami sklandžius, sudėkite į tešlą.

Greitas obuolių pyragas

Reikės: 2 kiaušinių, puodelio cukraus, puodelio grietinės, šaukštelio sodos, 2 šaukštų medaus, 2 puodelių miltų, 4–5 obuolių, žiupsnelio cinamono.

Nulupkite obuolius ir supjaustykite kubeliais. Kiaušinius išplakite su cukrumi, supilkite grietinę, įdėkite sodos (nugesintos actu), medaus, cinamono ir viską gerai išmaišykite. Į mišinį suberkite miltus, išplakite, suberkite obuolių kubelius ir dar kartą gerai išmaišykite. Kepkite maždaug 20–25 minutes. Kai atvės, apibarstykite cukraus pudra.

Obuoliai, įdaryti varške ir razinomis

Reikės: ½ sv obuolių, šaukšto razinų (be kauliukų), ½ puodelio varškės, šaukštelio sviesto, kiaušinio trynio, šaukšto manų kruopų, 1–2 šaukštų grietinės, po šaukštelį cukraus ir cukraus pudros.

Varškę sutrinkite, sumaišykite su manų kruopomis, gerai nuplautomis ir pamirkytomis razinomis, cukrumi, kiaušinio tryniu ir ištirpintu sviestu. Nupjaukite obuolių viršūnėles ir, neįpjaudami kraštų, pašalinkite sėklalizdžius. Obuolių ertmes užpildykite paruošta varške ir juos iškepkite. Į stalą obuolius patiekite pabarstę cukraus pudra ir užpylę grietine.

ŽIEMAI

Obuolių ir moliūgų uogienė

Reikės: 1 1/2 sv moliūgų (pumpkin), 1 1/2 obuolių, citrinos, 1 3/4 sv cukraus.

Nuplikykite citriną, išspauskite iš jos sultis, smulkiai supjaustykite žievele. Obuolius nulupkite, jų žieveles sudėkite į puodą, įpilkite 2 puodelius vandens ir pastatykite virti. Obuolius sutarkuokite, apliekite citrinos sultimis ir gerai išmaišykite. Sutarkuokite moliūgą, sumaišykite su obuoliais ir citrinos žievele, viską užpilkite obuolių žievių nuoviru, suberkite cukrų ir pastatykite virti. Virkite ant nedidelės ugnies tol, kol uogienė taps skaidri.

Obuolių sultys be cukraus

Sulčiaspaude išspauskite sultis. Supilkite jas į emaliuotą puodą, patatykite jį ant ugnies. Prieš užver-

tant susidarys daug putų – jas visas reikia kruopščiai nugriebti. Kai tik putų sultyse (turi virti nesmarkiai) nebesusidarys, išpilstykite sultis į sterilizuotus stiklainius, užsukite dangteliais.

OBUOLIŲ SŪRIAI

Profesorės Konstancijos Buožytės-Brundzienės knygelėje „Viskas iš obuolių“ rasite įvairiausių patiekalų iš obuolių – daug žinomų ir nežinomų, nuo paprasčiausių užkandėlių iki kepinų, desertų ir obuolių konservavimo būdų. Apie sūrį gamybą autorė rašo: „Anksčiau obuolių sūrį gamyba labai ilgai užtrukdavo (apie 4–6 val.), būdavo labai varginanti, nes visą laiką tekdavo įtemptai maišyti besiblaškančią iki lubų masę. Sūriai nuo tokio ilgo virimo įgaudavo tamsią, beveik juodą spalvą, prarasdavo natūralų obuolių skonį.“ Savo knygoje autorė pateikia obuolių sūrį receptų, kurių gamimo trukmė – vos 1 valanda.

Paprastas sūris

Obuolių sūriams geriausiai tinka prinokę ar truputį neprinokę rūgštesnio skonio rudeniniai obuoliai, tik su minkštesnėmis odelėmis, tad pas mus labiausiai tiks „McIntosh“ obuoliai.

Reikės: 10 sv obuolių, 2 sv cukraus, šaukštelio malto cinamono.

Obuolius nuplaukite, nusausin- kite, pašalinkite sėklalizdžius, supjaustykite plonomis skiltelėmis. Reikia žiūrėti, kad nepakliūtų supuvusių ar sukirmijusių dalelių. Paruoštas skiltelles sudėkite į emaliuotą indą ir užberkite cukrumi. Pamaišykite, kad cukrus vienodai pasiskirstytų, ir palikite, uždengę švaria marle, kambario temperatūroje 12 ar daugiau valandų.

Kitą dieną atsiradusias sultis nupilkite į indą (geriausiai į emaliuotą dubenį), kuriame virs sūris, ir 15–20 minučių kaitinkite, kad išgaruotų dalis vandens. Tada į verdanti skystį suberkite obuolių skiltelles ir virkite ant stiprios ugnies, maišydami ilgesniu mediniu šaukštu. Kai masė sutirštėja, maišykite smarkiai, kad neprisviltų. Virimo baigmę nustatoma, perbraukus mentele per verdamos masės vidurį. Jeigu masė negreit susilieja, vadinasi, sūris gatavas.

Karšta masė, nepaliekant oro tarpų, sukrečiama į sūrmaišius, iš-

lotus plėvele (atkerpamas sūrmaišio ilgio plėvelės stačiakampis gabalas ir, užlenkiant vieną šoną, padaroma sūrmaišio forma; smailusis galas palenkiamas ir įdedama į sūrmaišio vidurį). Krečiant masę, vienam tenka laikyti sūrmaišio ir plėvelės kraštus. Paskui sūrmaišio kraštai suimami, stipriai užspaudžiami ir užrišami.

5–6 dienas sūrius reikia palai- kyti sausoje patalpoje pakabintus ar padėtus ant grotelių, kad paviršius apdžiūtų. Po to obuolių sūrius galima laikyti su visu sūrmaišiu ar iš jo išėmus tik su plėvele (ji turi būti glaudžiai prie sūrį prigludusi) sausoje šaltoje patalpoje, sudėjus taip, kad nesiglaustų vienas prie kito.

Nepakankamai obuolių masę iš- virus, stangrią obuolių masę galima gauti jį padžiovinus (sausoje patalpoje laikant pakabintą su sūrmaišiu 2–3 savaites).

Obuolių sūris „Mozaika“

Reikės: 14 sv obuolių, 3 sv cukraus.

Sveikus obuolius nuplaukite, nusauskinkite ir, išėmę sėklalizdžius, supjaustykite skiltelėmis. Užpilkite cukrumi. Sumaišykite ir palikite kambario temperatūroje 12–24 valandas. Kitą dieną susidariusias sultis nupilkite į emaliuotą indą ir virkite, kol liks maždaug pusė. Tada į verdantį skystį suberkite didesnę dalį obuolių skiltelių, o maždaug 2 sv palikite. Virkite, kartas nuo karto pamaišydami, ant labai stiprios ugnies, o vėliau, obuoliams sutizus, virkite smarkiai maišydami, kol, perbraukus mentele per masę, ji greitai susilieja. Po to suberkite likusias obuolių skiltelles ir dar virkite 2–3 minutes. Svarbu, kad pabaigoje subertos obuolių skiltelės nesutižtų.

Karštą masę sukrėskite į sūrmaišius, išklotus plėvele taip, kaip aprašyta anksčiau. Šį obuolių sūrį, sukrėtus į sūrmaišius, reikia labai gerai suspausti, o jam atvėsus, gerai dar paslėgti, kad virimo pabaigoje sudėtos obuolių skiltelės išsipaustų į masę.

Šį sūrį galima virti iš neluptų ar luptų obuolių, priklausomai nuo obuolių odės kietumo.

Obuolių sūris vaikams

Reikės: 12 sv obuolių, 2 sv cukraus, 1 sv anakardžių (angl. cashew) riešutų, šaukštelio cinamono.

Obuolius paruoškite taip, kaip ir kitiems sūriams. Baigdami virti, suberkite cinamoną bei smulkiai sukapotus riešutus, dar pavirkite 1–2 minutes ir karštą masę išpilstykite į įvairios formos dėžutes (gali būti medinės ar kartoninės), išklotas plėvele. Sukrėstą masę dar ant viršaus apklokite dvigubai sulenkta plėvele.

Tinka priešpiečiams, pavakariams su baltu sūriu ar pietums kaip trečias patiekalas.

Pasinaudota Konstancijos Buožytės-Brundzienės knyga „Viskas iš obuolių“

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – LR ambasados JAV misijos vadovo pavaduotojas Simonas Šatūnas dalyvavo „The Aspen Institute“ surengtoje saugumo konferencijoje, kur pristatė Lietuvai ir visam regionui svarbius saugumo klausimus, įskaitant iššūkius energetiniam saugumui, santykius su kaimyninėmis valstybėmis. Renginyje dalyvavo JAV analitikai, Europos šalių ambasadoriai, diplomatai, užsienio politikos tema rašantys žurnalistai. Nuotraukoje pirma iš dešinės sėdi: „Foreign Policy“ žurnalo redaktorė Susan Glasser, „The Aspen Institute“ saugumo programos direktorius Clark K. Ervin, kiti JAV verslininkai. Antras iš kairės stovi S. Šatūnas.

LR ambasados JAV nuotr.

KT išnagrinėjo prezidentės paklausimą

Vilnius (ELTA) – Konstituciniame Teisme (KT), nagrinėjančiame prezidentės Dalios Grybauskaitės kreipimąsi dėl Seimo rinkimų atvejo, liudijusi Zarasų-Visagino rinkimų apygardos komisijos pirmininkė Dai-va Kelečienė teigė, kad Darbo partijos kandidatas Rimvydas Podolskis rinkėjus papirkinėjo jau gerokai prieš rinkimus. Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas pareiškė taip pat turėjęs tokios informacijos ir svarstė, jog kandidatą galbūt reikėjo pašalinti dar prieš rinkimus.

Z. Vaigauskas pabrėžė, kad VRK negalėjo naikinti R. Podolskio registracijos Seimo rinkimams, nes pažeidimai pastebėti vėliau negu 15 dienų

iki balsavimo dienos. Pagal įstatymą, tokiu atveju naikinti kandidato registracijos negalima. Tuo pačiu jis pripažino nežinąs būdo, kaip užtikrinti, kad taip elgiamasi nebūtų.

Šalies vadovės teigimu, tik KT gali vertinti ir tirti VRK sprendimus bei išaiškinti, ar nebuvo pažeistas Seimo rinkimų įstatymas. Teisme prezidentei atstovavusi jos patarėja sakė, kad šalies vadovė nepalaiko kurios nors pusės, partijos ar kandidato.

VRK pripažino negaliojančiais pirmo Seimo rinkimų turo rezultatus Zarasų-Visagino apygardoje. Taip pasiūlyti nuspręsta dėl to, kad šioje apygardoje kandidatavęs „darbietis“ R. Podolskis pažeidė rinkimų įstatymą, t. y. papirkinėjo rinkėjus.

Rengiama konsulinė misija į Milaną

Vilnius (ELTA) – Lietuvos ambasada Italijoje lapkričio 16–17 d. rengia konsulinę misiją į Italijos miestą Milaną. Konsuliniai pareigūnai priminės Lietuvos piliečius Lietuvos garbės konsulato Milane patalpose.

Konsulinės misijos metu bus priimami prašymai ir dokumentai dėl pasų keitimo ir išdavimo, užsienyje sudarytų civilinės būklės aktų (santuokų ir vaikų gimimo) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, konsulinių paży-

mų išdavimo, Lietuvos Respublikos piliečių, išvykusių iš Lietuvos ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, gyvenamosios vietos deklaracijos bei atliekami kiti konsuliniai veiksmai.

Išvažiuojamosios konsulinės misijos organizuojamos nuo tada, kai 2009 m. birželį į Lietuvos pasą papildomai elektroniniu būdu pradėta įrašinėti asmens biometrinius duomenis ir pirštų atspaudus.

Siūloma bausti nebalsuojančius piliečius

Vilnius (Delfi.lt) – Buvęs Konstitucinio Teismo (KT) pirmininkas Juozas Žilys sako, kad Lietuvoje reikėtų įtvirtinti pareigą balsuoti Seimo rinkimuose, o to nedarantiems piliečiams galėtų būti apribotos socialinės paslaugos ar išmokos.

1993–1999 m. KT vadovavęs teisininkas sakė, kad Lietuvos visuomenės moralė yra silpna, ir dabar mažo-

ji tautos dalis gali spręsti visos šalies likimą.

2002–2008 m. KT pirmininko pareigas ėjęs Egidijus Kūris sakė, kad privalomo balsavimo idėja gali būti svarstoma, tačiau perspėjo, kad ją įgyvendinti būtų sudėtinga. Privalomas balsavimas šiuo metu įteisintas tokiose šalyse kaip Argentina, Austrija, Brazilija, Liuksemburgas.

Kinijoje pristatytos galimybės studijuoti Lietuvoje

Beijing (URM info) – Tarptautinėje švietimo parodoje Kinijoje spalio 20–23 d. dalyvavę Lietuvos aukštųjų mokyklų atstovai spalio 19 d. Lietuvos ambasadoje Beijing vykusiame renginyje susitiko su Kinijos universitetų atstovais, besidominčiais ryšių su Lietuvos aukštosiomis

mokyklomis užmezgimu arba aktyvesne plėtra.

Net septyniolikos Lietuvos aukštųjų mokyklų atstovai spalio 20–23 d. Beijing ir Šiane vykusioje Tarptautinėje švietimo parodoje pristatė galimybes studijuoti Lietuvoje.

Paskutinius debatus laimėjo B. Obama

Washington, DC (BNS) – Paskutinius televizijos debatus prieš lapkričio 6 d. vyksiančius JAV prezidento rinkimus aiškia persvara laimėjo dabartinis šalies vadovas Barack Obama. Remiantis „CBS News“ atlikta apklausa, jį dvikovos nugalėtoju vadina 53 proc. apklaustųjų, o jo priešininką Mitt Romney – tik 23 proc. Anot stoties CNN tyrimo, B. Obama surinko 48 proc. balsų, o M. Romney –

40 proc.

Paskutinių TV debatų tema buvo užsienio politika. Pirmuose debatuose geriau pasirodė M. Romney, antruose – B. Obama. Pirmadienio vakarą vykusio diskusija buvo paskutinė. Joje B. Obama savo priešininką vadino užsienio politikos naujoku. Abu kandidatai aštriai keitėsi nuomonėmis apie Irano branduolinę programą ir permainas arabų pasaulyje.

Popiežius skiria šešis kardinolus neeuropiečius

Vatikanas (Bernardinai.lt) – Bendrosios audiencijos pabaigoje popiežius Benediktas XVI pranešė apie lapkričio 24 d. šaukiamą viešąją iškilmingą kardinolų konsistoriją, kurios metu bus paskirti šeši nauji Kardinolų kolegijos nariai.

Toks pranešimas pasirodė pastaraisiais mėnesiais mirus keliems kardinolams. Konsistorijos dieną, lapkričio 24-ąją, pasipildžiusi šešiais

naujais ganytojais, Kardinolų kolegija turės 211 narių, tarp jų – 120 kardinolų rinkėjų.

Benediktas XVI sakė, kad paskirs kardinolus iš Jungtinių Valstijų, Libano, Indijos, Nigerijos, Kolumbijos ir Filipinų. Kolegijoje, kuri pataria pontifikui, o jam mirus renka jo įpėdinį, šiuo metu jėgos yra labai pakrypusios Europos naudai.

Įspėjama dėl „Janukovyč diktatūros“

Kijevas (BNS) – Likus kelioms dienoms iki parlamento rinkimų Ukrainoje, kalinamos opozicijos vadovės Julija Tymošenko dukterė Jevgenija Tymošenko įspėjo dėl besiantinančios „diktatūros“.

Demokratinės valstybės turėtų pasmerkti rinkimus kaip „nelaisvus ir nedemokratiškus“, nes priešingu atveju jos įteisins prezidento Viktor

Janukovyč diktatūrą, pareiškė politikės dukterė žurnalistams Ženevoje. Spalio 28 d. Ukrainos piliečiai rinko 450 parlamento deputatų. Daugiausia balsų numatoma V. Janukovyč partijai. J. Tymošenko rinkimuose dalyvauti negali. 2010 m. V. Janukovyč prezidento rinkimuose įveikė J. Tymošenką.

Ekvadoras nerimauja dėl J. Assange sveikatos

Maskva (BNS) – Ekvadoro diplomatas Maskvoje sakė, kad Ekvadoras nerimauja dėl ambasadoje Londone gyvenančio „WikiLeaks“ įkūrėjo Julian Assange sveikatos ir paprašė Didžiosios Britanijos, kad ši leistų J. Assange saugiai nuvykti į ligoninę, jei jam prireiks gydymo.

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministerija kol kas atsisakė komentuoti diplomato komentarus.

Atidengtas paminklas nacių aukoms romams

Berlynas (BNS) – Vokietijoje atidengtas paminklas, skirtas atminti tūkstančius romų, tapusių nacių holokausto aukomis. Paminklą atidengė Vokietijos kanclerė Angela Merkel. Izraelio menininko Dani Karavan sukurtas paminklas pastatytas netoli Reichstago-Vokietijos parlamento pastato.

Pasak Centrinės romų ir sinti tarybos vadovo Romani Rose, akivaizdu, kad romų žudymas per holokaustą buvo „genocidas, turintis savo aspektą“. Nežinoma, kiek tiksliai romų buvo nužudyta per holokaustą. Statistikos duomenys svyruoja nuo 220,000 iki 500,000 ar daugiau.

EK svarsto kvotas moterims vadovėms

Briuselis (BNS) – Europos komisarai svarsto klausimą dėl moterų kvotų įmonių valdybose ir politinėse institucijose. Europos Komisijos (EK) narė teisingumo, pagrindinių teisių ir pilietybės reikalams Viviane Reding pasiūlė palikti 40 proc. vadovaujančių vietų moterims. Bet prieš šį siūlymą pasisakė kelios šalys.

Debatai kilo po to, kai Europos Parlamentas sukritikavo dabartinę padėtį Europos centriname banke (ECB) dėl moterų kandidačių į vado-

vaujančias pareigas trūkumo. Parlamento komitetas priėmė rezoliuciją, kurioje ragino Europos Tarybą atšaukti liuksemburgiečio Yves Mersch kandidatūrą į ECB valdybą, nes, anot komiteto, jo paskyrimas reikštų, kad iki 2018 m. banko valdančiąją tarybą sudarys vien vyrai. Šiuo metu, EK duomenimis, moterų ES valstybėse užima mažiau nei 15 proc. vadovaujančių pareigų. Anksčiau įstatymus dėl kvotų įvedė Prancūzija, Ispanija, Italija, Islandija ir Belgija.

ELTA nuotr.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

LIETUVA

Čikaga (Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info) – Lankydamasis Lietuvoje Lietuvos Respublikos garbės konsulas Palm Beach, Florida, Stanley Balzekas kartu su Lietuvos žemės ūkio ministru Kaziu Starkevičiumi bei kitais pareigūnais lankėsi daržovių ūkyje Slikių kaime, Pelėdnagių seniūnijoje, Kėdainių rajone. Kaip rašoma Žemės ūkio ministerijos tinklalapyje, „Vienas pažangiausių Lietuvoje Virgilijaus Kuprevičiaus daržovių ūkis ir sodyba Slikių kaime nustebino tiesiog pavyzdine tvarka. Šiame ūkyje, visai nenaudojančiame nuodingų cheminės apsaugos produktų, auginama net 110 ha morkų, iš jų 42 ha – pagal tausojančias aplinką auginimo technologijas. Ūkyje dar auginamos kopūstinės daržovės. Beveik 60 proc. visos produkcijos eksportuojama į Rusiją, kita dalis parduodama vietinėje rinkoje. Ūkyje taikomos pačios moderniausios technologijos, morkų derlius nuimamas mechanizuotai, puikiai sutvarkytas morkų sandėliavimas ir prekinis šakniavaisių paruošimas. ŽŪM specialistų nuomone, tokia ūkyje rastų ko pasimokyti ir kitų ES šalių daržininkai.“ Nuotraukoje: LR garbės konsulas St. Balzekas, Jr. lankosi daržovių ūkyje Slikių kaime.

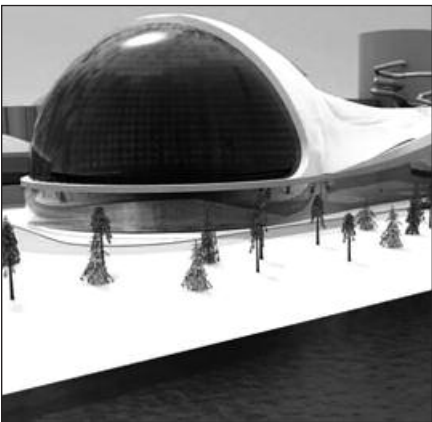
Pranešama apie naujai paskelbtus tarptautinius konkursus Akmenės, Kėdainių, Marijampolės ir Šiaulių laisvųjų ekonominių zonų (LEZ) geriausiems verslo planams ir zonų statutams parengti bei steigėjų grupės parinkti. Išsamia informacija apie šias LEZ ir su paskelbtais tarptautiniais konkursais susijusius teisės aktus galima rasti Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos interneto tinklalapyje: <http://www.ukmin.lt/lez> konkursai. Tarptautinio konkurso dokumentų priėmimo pabaiga: 2012 m. gruodžio 3 d., 2 val. p. p. Lietuvos laiku.

Tarptautinis nekilnojamojo turto tinklas „Sotheby’s International Realty“ stiprina savo padėtį Baltijos valstybėse – Vilniuje duris atvėrė pirmoji jo atstovybė Lietuvoje. Ji siūlys bendradarbiauti išigyjant aukštos klasės nekilnojamąjį turtą ne tik vidaus rinkoje, bet ir beveik pusšimtyje užsienio valstybių. Bendrovės „Baltic Sotheby’s International Realty“ vardas siejamas su itin kokybišku būstu, kurio standartus ketinama diegti ir mūsų šalyje. Ilgametės tradicijas puoselėjančios bendrovės pradžia siekia 1976 m. Tinklas visame pasaulyje jungia daugiau nei 12,000 prekybos brokerių ir vienija apie 625 padalinius 44 šalyse ir teritorijose.

Spalio 22–26 d. Valstybinio turizmo departamento iniciatyva Vilniuje vyks didžiausias Lietuvoje tarptautinis turizmo renginys „Baltic Connecting 2012“. Jo tikslas – pritraukti naujų verslo partnerių, populiarinti Lietuvoje teikiamas turizmo paslaugas užsienyje, didinti į Lietuvą atvykstančių turistų skaičių ir kurti mūsų valstybės, kaip palankios turizmui šalies, įvaizdį. „Baltic Connecting 2012“ renginio metu vyks ir pažintinės kelionės po Lietuvą, ryšių mugė Vilniuje.

Planuojama, kad „Lietuvos energijos“ Elektrėnų komplekse oficialiai atidarytame kombinuoto ciklo bloke (KCB) kitais metais bus pagaminta 1,374 TWh elektros energijos. Tai sudaro apie 14 proc. šalies poreikio. Šis projektas yra svarbus Lietuvos energetinio saugumo instrumentas, išsiskiriantis moderniomis technologijomis ir realizavimo kokybe. Naujojo bloko statybos projektas yra didžiausias per 22 nepriklausomos Lietuvos metus, jo vertė siekia 1 mlrd. 300 mln. litų. Naujasis Lietuvos elektrinės KCB ir visas Elektrėnų kompleksas užtikrins valstybės energetinį saugumą.

Vienas populiariausių Lietuvos kurortų Druskininkai ir toliau sieks pritraukti turistų srautus mieste siūlomomis naujovėmis. Pristatydamas būsimus planus, Druskininkų meras Ričardas Malinauskas atskleidė, kad ateityje čia turėtų būti įrengti ne tik keltuvai iš miesto centro į sniego areną, bet ir visus metus veikiantis paplūdimys su tinklinio aikšte bei molu. Druskininkų meras džiaugėsi, jog ankstesnės investicijos į miesto plėtrą pasiteisino. Vien 2011 m. į miestą buvo investuota 130 mln. litų iš savivaldybės ir įvairių fondų lėšų, 6,4 mln. litų per valstybės investicijų programą.

PASAULIS

Europos Komisija (EK) palaikė dešimties euro zonos šalių siūlymą įvesti bankininkystės mokestį, kad gautos pajamos galėtų būti skirtos krizės padariniams atlyginti. Šiam siūlymui turi pritarti Europos Sąjungos (ES) Tarybos dauguma ir Europos Parlamentas. Šiai nuostatai nepritaria šalys, nepriklausančios euro zonai: Didžioji Britanija, Švedija ir Lenkija, kurios išitikinusios, kad toks mokestis sukels masinį kapitalo nutekėjimą iš ES. Pagal EK siūlymą, visos vertybinių popierių operacijos turi būti apmokestinamos 0,1 proc. mokesčiu, tuo tarpu antrinės finansinės sutartys bus apmokestinamos 0,01 proc. EK vertinimu, jeigu visos ES šalys įsivestų tokių mokestį, gautos pajamos galėtų siekti apie 57 mlrd. eurų per metus.

JAV interneto milžinė „Yahoo“ nauju savo generaliniu administracijos direktoriumi paskyrė buvusį varžovės „Google“ vadovą ir jam pasiūlė didelį atlyginimą, kuris per ketverius metus sudarys maždaug 58 mln. JAV dol. Henrique de Castro „Google“ dirbo dabartinei „Yahoo“ vadovei Marissa Mayer. Jis bus atsakingas už pardavimus ir veiklą. „Yahoo“ jau kuris laikas stengiasi atstatyti savo gerą vardą ir nenusileisti varžovams.

Euro krizė gali sugriauti Europos Sąjungą (ES), o Vokietija turėtų prisiimti atsakomybę ir gelbėti bendrą valiutą, pareiškė milijardierius investuotojas George Soros. Jo įsitikinimu, kitas pasirinkimas didžiausiai euro zonos valstybei, Vokietijai, – tiesiog palikti 17 šalių bendros valiutos bloką. Krizė „stumia ES į ilgalaikę depresiją, kuri, be abejonės, yra pačių valstybių susikurta, – teigė ‘Soros Fund Management’ pirmininkas. – Yra grėsmė, kad euras sugriaus ES.” Vokietija turėtų elgtis kaip Sąjungos vadovė, kaip elgėsi Jungtinės Valstijos po Antrojo pasaulinio karo, sakė G. Soros.

JAV mažmeniniai pardavimai praėjusį mėnesį augo sparčiausiai per beveik dvejus metus, nes pirkėjai daugiau pinigų išleido elektronikos prekėms, automobiliams ir benzinui. Pardavimai rugsėjį išaugo 1,1 proc. Rugsėjį pardavimų mastas padidėjo 1,2 proc. Šių dviejų mėnesių prieaučiai buvo didžiausi nuo 2010 m. spalio. Duomenys apie mažmeninius pardavimus JAV atidžiai stebimi, nes vartotojų išlaidos sudaro maždaug 70 proc. JAV ekonominio aktyvumo.

JAV investicinė grupė „Advent International“ įsigis Vokietijos mažmeninę prekybos įmonę „Douglas“, prekiaujančią parfumerijos ir kosmetikos gaminiais. Sandoris vertinamas 1,5 mlrd. eurų. „Douglas“ priklauso apie 2,000 parduotuvių visoje Europoje. Be parfumerijos, prekybos tinklas parduoda šokoladą, papuošalus ir knygas. Metinės bendrovės pajamos viršija tris milijardus eurų. Pačios bendrovės duomenimis, „Douglas“ yra didžiausias parfumerijos ir kosmetikos tinklas Europoje.

Japonijos automobilių gamintoja „Nissan“ pranešė, kad Jungtinėse Valstijose atšaukia tūkstančius „Altima“ sedanų, nes vairo varžtai gaminant automobilius galėjo būti tinkamai neprisukti. Apie sužeidimus ar avarijas nepranešama. Bus atšaukta 13,919 „Altima“ sedanų, tarp jų ir naujausi modeliai, pagaminti šiemet ir kitiems metams. Atšaukiami automobiliai buvo pagaminti „Nissan“ gamykloje Canton mieste Mississippi valstijoje. Automobilių savininkams bus pranešama nuo spalio 29 d. Jie turės atvažiuoti į „Nissan“ atstovybes, kur varžtai bus prisukti tinkamai.

Laikraščiai, kurie sudaro 90 proc. leidžiamų laikraščių Brazilijoje, paliko „Google News“. Brazilijos nacionalinė laikraščių sąjunga teigia, kad visi 154 jos nariai pasekė siūlymu uždrausti paieškos sistemai naudoti jų turinį. Laikraščių atstovai sako, kad „Google News“ atsisakė mokėti už laikraščių turinį, o laikraščių tinklalapiuose apsilankydavo mažiau lankytojų. „Google“ atstovai anksčiau tikino, kad naujienų svetainių lankytojų skaičius dėl jos tik padidėjo. Tarp 154 laikraščių yra ir kai kurie populiariausi šalies naujienų tinklalapiai, tokie kaip „O Globo“ ar „O Estado de Sao Paulo“.

Anksčiau apgyvendintų JAV namų pardavimai rugsėjį smuko. Rugsėjį jie buvo padidėję iki aukščiausio lygio per dvejus metus. Pardavimai sumažėjo iš dalies todėl, kad buvo parduodama mažiau namų. Pardavimai rugsėjį sumažėjo 1,7 proc., iki metinio 4,75 mln. lygio. Rugsėjį metiniai pardavimai siekė 4,83 mln. ir tai buvo aukščiausias lygis per daugiau nei dvejus metus. Būstų rinkai atsigauna po šešerių metų nuosmukio. Ekonomistai tikisi, kad pardavimai atsigauna spalį, nes paraiškų gauti paskolą nekilnojajam turtui išigyti rugsėjį padaugėjo.

Lapkričio 24 d. aukcione Vokietijoje bus parduodamas 1976 metų veikiantis „Apple 1“ kompiuteris. ELTA nuotr.

Senelio sesers pėdsakais Amerikoje

arba kaip ieškoti giminių dokumentų Jungtinėse Valstijose

KARILĖ VAITKUTĖ

V dalis

Nusprendžiu aplankyti Spring Valley miestelį, kuris yra visai netoli Čikagos. Čia mano senelio sesuo Marijona gyveno apytikriai vienerius metus, čia gyveno, dirbo ir mirė jos teta ir dėdė. Išsiruošiame į Spring Valley su visa šeima. Nepasakyčiau, kad vaikai labai patenkinti: „Ir vėl mama po kapines pasivaikščioti susiruošė.“ Visaip bandau įtikinti juos, kad bus įdomu pasivaikščioti tomis gatvelėmis, kuriomis jų „pro-pro-pro-giminaičiai“ vaikščiojo, užėti į bažnyčią, kurioje jie „suolus trynė“ poterių kalbėdami, ir, žinoma, pasižiūrėti į jų amžino poilsio vietą. Žinoma, tokios „įdomybės“ jiems skamba visai neįdomiai. Tuomet prižadu, kad pakeliui užsuksime į Starved Rock parką ir užlipsime ant kalno, kur badu buvo numarinti indėnai, kovoję su baltaisiais kolonistais. Kelionė vaikams ima rodytis įdomesnė. Tuomet „metu paskutinę kortą“ ir pasakau, kad kapinės, kuriose palaidota jų pro-prosenelės sesuo, yra ne bet kokios, o garsios visoje Amerikoje tuo, kad jose vaidenasi. Dabar vaikai suklūsta ir tikrai užsigeidžia pamatyti Spring Valley Lithuanian Liberty kapines.

Juokas juokais, bet, ieškodama žinių apie Lithuanian Liberty kapines, tikrai radau informaciją, kad jose vaidenasi. Interneto svetainėje, kurioje pasakojamos Illinois valstijos legendos, Liberty kapinės įtrauktos į dešimties pačių baisiausių valstijos kapinių sąrašėlį (beje, Lemont esančios St. James-Sag kapinės yra devintos pagal baisumą Illinois). Lithuanian Liberty kapinės yra net antroje vietoje pagal „vaidenimosi lygį“, nes ten stovi tokio Massock (gal kokio Masioko) mauzoliejus, kurio akmeninės sienos, vietinių žmonių pasakojimu, būna šiltos, o viduje šviečia kažkokia „keista šviesa“. Nuo 1960 m. durys į mauzoliejų net buvo užmūrytos, nes kažkas pavogė vieno iš dviejų ten palaidotų brolių Massock kaukolę. Netoli kapinių buvęs Massock brolių dvaras 1980 m. buvo nugriautas. Vietiniai paugliai tuos namus vadinę „žudiko namais“. Ant mauzoliejaus kartas nuo karto užpilamas šventintas vanduo ir tuomet esą girdisi, kaip kažkas jo viduje dejuoja. Ak tu, jeckau kleckau! Ir štai į tokias kapines turėjo „amžinam poilsiui“ gulti mano prosenelės sesuo ir jos vyro brolis!

Net gaila, kad į kapines atvykstame gražią ir saulėtą vasaros dieną, o ne darganotą ir niūrią lapkričio pavakarę. Beje, kapines rasti nebuvo lengva net turint adresą ir visą navigacinę sistemą. Kaip sako amerikiečiai, „jei tuo metu mirktelejai, tai ir pražiopsojai“. Įvažiavimas į kapines toks „užslaptintas“ ir apaugęs medžiais, kad porą kartų pravažiavome pro šalį nepastebėję. Kai galų gale sustojame ties įvažiavimu, pamatome, kad įėjimas užtvertas virve. Vis tik įeiname. Kapinės tikrai niūrios, nes visiškai apleistos. Be žymiojo Massock mauzoliejaus, iš viso šiose mažutėse, įkalnėlėje po kerotais ažuolais prisiglaudusiose kapinėse gal tik kokia dešimtis antkapių, tarp kurių mano prosenelės sesers Frances Gustaitis antkapis tikrai išsiskiria ir dydžiu, ir puošnumu. Stūkso ir nemažas pačių kapinių „antkapis“, ant kurio išskaptuotas kapinių pavadinimas ir įkorporavimo data. Šias kapines lietuviai įsteigė 1914 m. ir pavadino „Liberty“ – laisvės vardu. Manau, kad pavadinime atsispindi tai, kas to meto lietuviams buvo svarbu: tautybė ir nepriklausomybė. Tikrai gaila, kad kapinės neišsilaikė ir neišaugo į gražiai prižiūreitą amžino poilsio vietą. Matyt, tai vis dėl to Massock „brolių žudikų“ ir jų neramių dūšių, krebždančių mauzoliejuje.

Tačiau ilgiau mąstyti apie tai, kodėl neišsilaikė kapinės, kodėl prosenelės sesuo Frances mirė palyginti jauna – vos 54 metų, kodėl šalia jos nebuvo palaidotas jos vyras Anthony-Antanas, kuris mirė apie 30 metų vėliau, nėra kada, nes vaikai jau ragina eiti. Matyt, kapinės nepadarė jiems reikiamo išpūdzio. Išvažiuojame iš kapinių ir važiuojame apžiūrėti Spring Valley miestelį. Kaip teko skaityti, čia buvo kelios anglių kasyklos, kuriose darbavosi ir minėtasis Frances-Pranciškos vyras Antanas ir

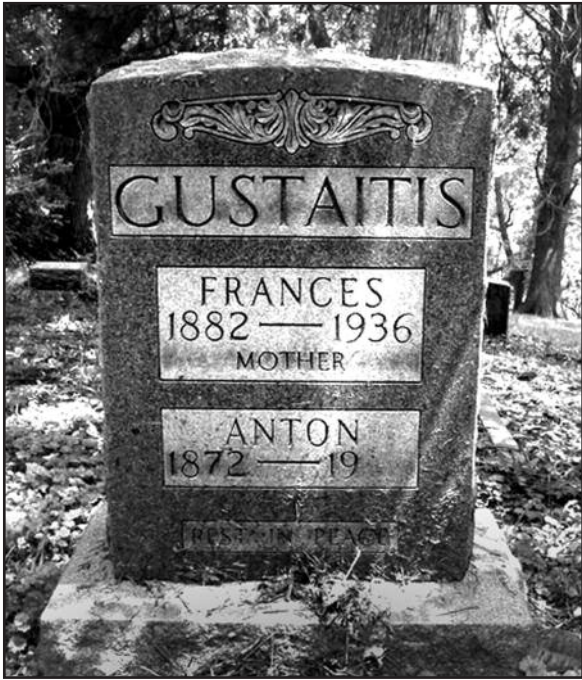
Kapų įsteigimo paminklas, ant kurio – mano sūnus Vincas.

jo tėvas. Tradiciškai lietuviai anglies kasti važiuodavo į Pennsylvania valstijoje buvusias kasyklas, tačiau, pasirodo, kasyklų būta ir kitur. Žinoma, šiuo metu Spring Valley anglies niekas jau nebekasa, „mainos“, kaip kasyklas vadino pirmieji mūsų imigrantai, uždarytos, o „mainerių“ – angliakasių kaulėliai jau seniai sudūlėję toje pačioje žemelėje, po kuria jie praleido nemažą savo gyvenimo dalį.

Spring Valley miestelyje buvo bent keturios katalikų bažnyčios – Šv. Antano, Nekalto prasidejimo, Šv. Petro ir Šv. Povilo bei Šv. Onos. Pastaroji buvo pastatyta lietuvių ir šiems priklausė. Deja, kadangi ji šiuo metu neveikia, adreso internete neradau. Taigi važiuojame prie tos, kurios adresą pavyko surasti – Šv. Petro ir Šv. Povilo. Bažnyčią randame užrakintą, tačiau apeiname aplinkui, apžiūrime raudoną plytų sieną, langus, kiemą. Šalia esančio gyvenamojo namo kieme šlavinėjasi vidutinio amžiaus moteriškaitė. Pasilabinu, paklausiu apie čia kadaise gyvenusius lietuvius. Moteriškė šneki, draugiška. Pasisako pati turinti lietuviškas šaknis, nurodo, kur rasti St. Anne's arba Šv. Onos bažnyčią. Atsisveikiname su lietuvių palikuone ir važiuojame nurodyta kryptimi.

Iki jos važiuoti teko gal penkias minutes, nes miestelis tikrai nedidukas. Šv. Onos bažnyčia taip pat nedidukė, balta – nei medinė, nei plytinė, o „mūrinė“, tarytum tinko sluoksniu užklota. Tačiau, deja, ji jau nebe lietuvių. Parapija buvo įkurta 1895 m., o, mirus paskutiniam ten gyvenusiam lietuvių kunigui, uždaryta. Prieš 25 metus pastatą nupirko meksikiečiai ir dabar čia vyksta jų pamaldos. Pataikome į krikštynas. Po jų pasiprašome bažnyčią apžiūrėti. Savininkai maloniai sutinka. Apie lietuvių pėdsakus bažnyčioje akivaizdžiai byloja vitražo langai, kurių kiekviename įrašytos lietuviškos pavardės. Matyt, tai buvę bažnyčios mecenatai ar šiaip labiau lietuviškoje bendruomenėje nusipelnę žmonės. Skaitau: Antanas Bražinskas, Antanas Juknelis, Juozas ir Ona Prusaiciai, Kazimieras ir Marijona Padaleckai, Antanas Skinkis, Andrius ir Ona Prusaiciai, Liudvikas ir Ona Navikai. Lauke labai išradingai, iš pirmo žvilgsnio nepastebimai užšifruotas bažnyčios pavadinimas. Nors iškaba sako, kad tai ne lietuvių bažnyčia, buvęs bažnyčios pavadinimas – St. Anne's arba Šv. Onos – sudėtas iš didelių geležinių raidžių, kurios sujungtos ir įmontuotos šone prieš pat pagrindinį įėjimą. Iš pradžių atrodo, kad šiaip ornamentas, tačiau, gerai pažiūrėjus, iškaitai iš viršaus į apačią einančias raides.

Naujieji bažnyčios savininkai įleidžia ir į kleboniją bei parapijos salę. Pastatas nemažas. Tikriausiai čia įvyko nemažai parapijiečių „parengimų“, kaip mėgsta sakyti vietiniai lietuviai. Atsisveikinu su meksikiečiais, kurie net angliškai dorai nekalba, ir atsidūšėju. Vis tik gaila, kad parapija nunyko. Netoli bažnyčios yra ir kitos lietuviškos miestelio kapinės, pavadintos tuo pačiu Šv. Onos vardu. Nusprendžiu aplankyti ir jas. Šios, paly-

Mano prosenelės sesers kapas Lithuanian Liberty kapinėse Spring Valley.

St. Anne's bažnyčia Spring Valley miestelyje

Vienas iš vitražų šioje bažnyčioje, kuriame matosi lietuviška pavardė.

ginti su Lithuanian Liberty, – daug didesnės, gražiai tvarkomos. Matyt, jose ir dabar dar laidojama. Yra ir senoji kapinių dalis, kurios antkapiai jau išvirtę, užrašų nebesimato. Interneto rastoje informacijoje skaičiau, kad čia turėtų būti palaidota ir daugiau Gustaičių šeimos narių, tačiau apėję kapines jų pavardžių nesuradome. Matyt, kapai neprižiūrėti sudūlėjo.

Taip ir baigiame kelionę į Spring Valley – kadaise klestėjusį lietuvių angliakasių miestelį. Tokių miestelių Jungtinėse Valstijose tikriausiai ne šimtai, o tūkstančiai. Mūsų tautiečių pro-pro-pro-giminaičių kapai išsibarstę visoje šalyje. Neturint tikslios informacijos, ne taip lengva kapus surasti, tačiau labiau pasistengus, gali ir pasisekti. Galvoju, kad man tikrai pasisekė su senelio seserimi Marijona. Archyvuose radau visus jos dokumentus: atvykimą į New York 1913 metais, santuoką 1915 metais, gyvenamąją vietą 1917 metais (pagal vyro užsiregistravimą Pirmajam pasauliniam karui), 1920, 1930 ir 1940 metų gyventojų surašymus, 1942 metų jos vyro registraciją Antrajam pasauliniam karui ir galiausiai – jos mirties liudijimą, išduotą 1999 metais. Nors tai užtruko nemažai laiko, tačiau informacija liks šeimos istorijoje. Tikiuosi, kad kada nors ir vaikams, ir anūkams bus įdomu ją sužinoti.

Pabaiga.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 72

A. Kwaśniewskį su Lietuva siejo tvirti asmeniniai saitai – jo senelė ir motina gimusios Vilniuje, jis atvykdamas į mūsų šalį su žmona Jolanta net ir šeimos švenčių proga. L. Kaczyński savo nekildino iš Lietuvos, bet taip pat visuomet pabrėždavo savo išskirtinai šiltus jausmus mūsų šaliai. Mat jis buvo išsiugdęs labai stiprų istorinį jausmą. Lietuva jam siejosi su šlovinga Lenkijos istorija. Tai skatino jį žvelgti į mūsų šalių bendradarbiavimą ne vienadienių interesų, o strateginės partnerystės aspektu, todėl ir nesutarimai dėl lenkiškų pavardžių ar vietovardžių rašymo L. Kaczyńskiui neatrodė tokie svarbūs, kad užgožtų istorinį lenkų ir lietuvių tautų ryšį.

Abu tai puikiai supratome ir drauge stengdavomės išvengti ar bent švelninti kylančią įtampą tarp valstybių tautinių mažumų klausimais.

L. Kaczyński žūtis man buvo skaudus asmeninis išgyvenimas. Toms dienomis rengiausi kelionei į JAV. Nusprendžiau skristi per Varšuvą, kur tą pačią dieną į Prezidentūrą iš žūties vietos buvo atvežti prezidento L. Kaczyński palaikai. Man buvo sudarytos sąlygos visiškai privačiai atsisveikinti su velioniu. Atvykau į Lenkijos prezidentūrą, nuėjau į ten esančią koplyčią ir pastovėjau ties L. Kaczyński karstu visiškai vienas, absoliučioje tyloje, nes oficiali atsisveikinimo su juo ceremonija dar nebuvo prasidėjusi. Atmintis atgaivino mūsų susitikimų akimirkas, o širdį slėgė jausmas, kad atsisveikinu ne tik su savo asmeniniu bičiuliu, bet ir su ištikimu Lietuvos draugu.

2009 metų liepos 10 diena, Vilnius. Visą dieną štabo nariai tuština darbo stalus, perneša mano asmeninius daiktus ir popierius į man, kadenciją baigusiam prezidentui, skirtas patalpas kitame Prezidentūros rūmų korpuse. Išsikraustyti turime iki vakaro, nes patalpų valyti ir parengti naujai komandai ateina valytojos. Visa, kas nereikalinga, išmetame ar sudeginame – židinyne net žaižaruoja įkaitės nuo smarkios ugnies. Mudu su Alma grįžome į namus tik persirengti, nes 18.30 į Baltąją salę sukvietėme dalį svarbiausių bendradarbių ir būrį per rinkimų kampanijas mums talkinusių asmenų. Apsiribojome 120 svečių, nors norėjosi pakviesti gerokai daugiau

žmonių – ir tikrai jie to nusipelnė, bet paprasčiausiai nebuvo vietos. Kiek daugiausia tilpo į salę, tiek ir kvietėme. Atvyko svečių net iš JAV, Prancūzijos, kitų šalių. Visas išlaidas padengėme patys, nė cento valstybės pinigų neišleidome.

Nenorėdami, kad mūsų vakarėlį kaustytų oficialumo dvasia, paprašėme svečių nesakyti jokių kalbų. Išimtis buvo padaryta tik mano vyresniajam patarėjui Ramūnui Vilpišauskui, na, ir prezidentas Algirdas Brazauskas, priėjęs prie mikrofono, pažėrė man širdingų linkėjimų. Bendravome visiškai laisvai. Tai buvo nepamirštamas draugų susitikimas. Žavus vakaras, jokio atsisveikinimo su pareigomis liūdesio.

2009 metų liepos 12-oji, paskutinė kadencijos diena, Vilnius. Šią dieną norisi užfiksuoti dienoraštyje protokoliškai. Į Seimą su Alma atvykome 10.48. Pasitiko Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas ir protokolo tarnybos atstovai.

Rūmuose prezidentui skirtame kabinete jau laukė prezidentas Algirdas Brazauskas su ponia Kristina ir Vytautas Landsbergis su ponia Gražina, kiti pareigūnai. Paskutinė atėjo Dalia Grybauskaitė.

Posėdis turėjo prasidėti 11 valandą, tad dar turėjome laiko pasišnekučiuoti gurgkšnodami kavą.

Seimo pirmininkui paskelbus neeilinio posėdžio pradžią, į sausakimšą salę pirmieji įžengė mudu su Alma ir buvome sutikti labai ilgais plovimais bei maloniomis šypsenomis.

Mums atsisėdus, įėjo išrinktoji prezidentė D. Grybauskaitė. Po kardinalo Audrio Bačkio invocacijos, Seimo pirmininko ir mano kalbų Konstitucinio Teismo pirmininkas prisaikdino naująją Lietuvos Respublikos prezidentę Dalią Grybauskaitę.

Pirmą kartą Lietuvos prezidentė tapo moteris. Stebėdamas jos inauguracijos ceremoniją, širdyje linkėjau: „Dieve, padėk jai! Juk jos sėkmė – Lietuvos sėkmė.“

Po iškilmingų pamaldų išeidami iš Arkikatedros sąmoningai atsilikome nuo priekyje einančios prezidentės, kurią plovimais sveikino žmonės. Tačiau paaiškėjo, kad mums su Alma ne taip lengva irtis per minią. Žmo-

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS
EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

nės plojo, sveikindami į mus tiesė rankas ir skandavo: „Ačiū, ačiū, ačiū!“

Protokolo tarnybos atstovai ragino mus eiti greičiau, kad prezidentei netektų laukti, bet ir jie įsitikino, kad nepavyks skubiau prasibrauti pro minią, – iki pat durų vos vos slinkome.

Pasiekę Katedros aikštę, su prezidentė D. Grybauskaite apėjome ten išrikiuotus visų rūšių kariuomenės dalinius, tuomet iš tribūnos priėmėme jų paradą. Šalia buvo Vyriausybės nariai, valstybės pareigūnai, dvasininkai, kiti garbės svečiai.

Alma stovėjo tarp manęs ir premjero Andriaus Kubiliaus. Priimdami kariuomenės paradą, prezidentė D. Grybauskaitė ir aš žengtelėjome keletą žingsnių į priekį. Kai grįžau į ankstesnę vietą, žiūriu – nėra Almos. Iškart supratau, kad jai kažkas atsitiko. Vėliau ji pati papasakojo, kad staiga pajuto, tarsi po kojomis būtų ėmusi svyruoti tribūna. Alma paklausė A. Kubiliaus, ar negalėtų įsikibti jam į ranką. Jis supratęs, kad kažkas negerai, davė ženklą apsaugos vyrams ir šie pamažu nuvedė ją į šalia stovintį automobilį. Matyt, Alma pasidarė silpna nuo karščio. Pasėdėjusi vėsinafame automobilyje, ji pasijuto geriau.

Kaip numato ceremonialas, perdaviau prezidentei Valstybės antspaudą ir Konstituciją. Nusileido virš rūmų plevėsavusi mano vėliava, karininkas ją atnešė ir įteikė man. Stebėjau, kaip kyla jau prezidentės Dalios Grybauskaitės vėliava, žyminti, kad mano penkerių metų kadencija baigta ir prasideda jos penketis.

Aš dar praėjau pro išsiriikiavusių Vyriausybės, Seimo narių, užsienio diplomatų eiles ir su kiekvienu atsi-

sveikinau asmeniškai. Tuomet, aidint žmonių ovacijoms ir skanduo-tėms „ačiū, ačiū, ačiū“, nuėjau prie automobilio, dar pamojavau atsisveikindamas ir mes su Alma išvažiavome namo.

Važiavau ramus, nes širdy jaučiau, kad padariau, ką galėjau, dirbau su meile savo žmonėms, sąžiningai tarnavau Tautai ir Valstybei.

Liūdesys neslegia, nes suvokiui, kad baigėsi tik kadencija, o gyvenimas dėl to nesustojo. Galvoje jau sukasi sumanymai, ką veiksiu ateityje. Žinau, kad būsiu aktyvus, stengsiuosi būti naudingas savo šaliai, kūrybingai naudodamasis savo sukaupta gyvenimo patirtimi.

Baigdamas antrosios ir kartu paskutinės kadencijos laikotarpio dienoraštį, negaliu neįrašyti šių žodžių: ačiū tau, Alma. Tu palikai neišdildomą pėdsaką Lietuvos visuomenės gyvenime.

Pabaiga.

Driver-Local

CRST Dedicated is hiring Class A Intermodal drivers immediately for Drayage Service in McCook, IL

HOME EVERY NIGHT!!!

-Avg. \$950/week or 50K year
-2,000-2,500 miles/week
-\$250 Sign On Bonus
-Day One Health
-'13 International Day Cabs
-9 mos Class A exp. required

Call 855-261-2778
www.drivecrst.com

„Kitą svajonių komandą“ pamatyti būtina

LORETA TIMUKIENĖ

LR Generalinis konsulas Čikagoje spalio 19 d. pakvietė į sėkmingai per JAV kino teatrus keliaujančio filmo „Kita svajonių komanda“ („The Other Dream Team“) peržiūrą bei susitikimą su filmo režisieriumi Mariumi Markevičiumi. Į kino teatre „Century Centre Cinema“ vykusį filmo pristatymą gausiai susirinko ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai. Į susitikimą atvyko ir LR garbės konsulas Palm Beach Stanley Balzekas jaunesnysis, susirinkusius sveikino konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Po peržiūros žiūrovus pasivaišinti pakvietė vakaro rėmėjai „Litusco“, „Skambink pigiau“, „ziurek-tv.com“ bei restoranas „Kunigaikščių užėiga“.

Rugsėjo 28 d. JAV pradėtas rodyti filmas prieš tai pusę metų keliavo po tarptautinius festivalius. Garsiaame „Sundance“ kino festivalyje pelnė pagrindinį apdovanojimą geriausio dokumentinio filmo kategorijoje. Prie filmo populiarumo, be abejo, prisidėjo geri žiūrovų atsiliepimai ir teigiami žiniasklaidos vertinimai. „Kitai svajonių komandai“ kopti populiarumo laipteliais padeda ir tai, kad filmo herojai krepšininkai Arvydas Sabonis ir Šarūnas Marčiulionis turi daug gerbėjų visame pasaulyje. Šiuo dokumentiniu filmu susidomėjo tokios stambios JAV kino platintojų bendrovės kaip „Lionsgate“ ir „Film Arcade“.

Filmas turėtų įkvėpti žmones

Sunkūs okupacijos metai, trėmimai, apribojimai, sovietų kontrolė, pirmųjų nepriklausomybės žingsnių didvyriai, pasaulį pribloškę Lietuvos sugrįžimas į olimpines žaidynes ir nugalėti didžiausi varžovai – visi šie Lietuvos istorijos vingiai tilpo JAV lietuvių M. Markevičiaus filme „Kita svajonių komanda“.

Filmo dėmesio centre – 1992 m. olimpiada Barselonoje, kurioje Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė pirmą kartą žaidė už nepriklausomą Lietuvą ir iškovojo medalius. Nors jie buvo bronziniai, tąkart pergalė ir patiems krepšininkams, ir visai Lietuvai atrodė saldesnė už auksą. Po ilgos Sovietų Sąjungos priespaudos keli krepšininkai visam pasauliui parodė, kad žemėlapyje yra tokia mažytė šalis Lietuva. Filme daug kalbama apie krepšinį, tačiau žaidėjų akimis taip pat parodytos kovos už nepriklausomybę, laisvę. Tuo pačiu pralinksmina šmaikštūs ir ironiški A. Sabonio, Valdemaro Chomičiaus ir kitų krepšininkų atsiminimai apie gūdžius sovietinius laikus.

Įdomi filmo dalis, pasakojanti, kaip JAV roko grupė „The Grateful Dead“ finansavo lietuvių krepšininkų kelionę į Barselonos olimpiadą. Krepšininkai ant garbingos apdovanojimų pakylės užlipo vilkėdami margus, kartu su „The Grateful Dead“ sukurtus marškinėlius su dedančiu į krepšį skeletu. Po filmo kalbant su režisieriumi jo paklausiau, ar iš tiesų žymieji mūsų krepšininkų marškinėliai gali keliauti į kosmosą. Marius nusijuokė – anot jo, nežinia, kaip gali nutikti, mat krepšininko Artūro Karnišovo draugas ateityje ruošiasi skristi į kosmosą ir žada pasiimti žymiuosius mūsų krepšininkų

Su filmo režisieriumi (viduryje) po filmo peržiūros (iš k.): Viktorija Turapinaitė, LR garbės konsulas Stanley Balzekas, jr. ir Gabija Steponėnaitė.

marškinėlius.

Filme matome ir vieną geriausių šių dienų Lietuvos krepšininką, Toronto „Raptors“ komandoje žaidžiantį Joną Valančiūną – jis gimęs nepriklausomybės laikais, yra jau laisvoje Lietuvoje užaugusios kartos atstovas. Pasak režisieriaus, buvo įdomu palyginti jo sporto karjerą su A. Sabonio. Galima drąsiai sakyti, kad būtent A. Sabonio karta atvėrė duris šių dienų sportininkams. Kita vertus, pasaulis pasidarė daug mažesnis nei prieš 20 metų, kai krepšininkus užsienyje stebino net apelsinai ir bananai. Įdomu išgirsti ir buvusių Lietuvos krepšininkų varžovų nuomonę apie mūsų krepšininkų ryžtą, drąsą, užsispyrimą.

Sukrečiiančių, jaudinančių, graudinančių ir šypseną keliančių kadru kupinoje juostoje režisierius parodo išsivadavimą iš geležinių sovietų gniaužtų per krepšinio prizmę. M. Markevičius teigė, kad šis trejetą metų kurtas filmas turėtų būti pavyzdžiu kitoms nepriklausomybės siekiančioms šalims ir įkvėpti žmones. JAV lietuvis sako su pasididžiavimu stebintis, kaip toli Lietuva nužygiavo per 20 nepriklausomybės metų. „Norėčiau, kad Lietuva taptų pavyzdžiu kitoms valstybėms. Jei mano filmą pamatytų Egipto ar Libijos gyventojai, galbūt ir jie pagalvotų, kad po keleto dešimtmečių padėtis jų šalyje gali pasikeisti į gerąją pusę“, – kalbėjo režisierius. Paklausus, ko šiandien reikia Lietuvai, kad po visą pasaulį išsibarsčiusi tauta susitelktų, kaip buvo prieš 20 metų, Marius sako, kad visų pirma mes turime išmokti didžiutis savo šalimi. Šis filmas dar kartą parodo, kad didžiutis tikrai turime kuo.

„Serga“ už Lietuvą

Mariaus tėvai pasitraukė iš Lietuvos 1944 m., per Antrąjį pasaulinį karą. Mama yra kilusi iš Kauno, tėtis – iš Šakių. Jie susipažino atvykę į Los Angeles, tame mieste gimė Marius ir jo sesuo Zina. Paklausus, kaip pavyko taip gerai išmokti kalbėti lietuviškai, JAV lietuvis šypsodamasis sako: „Ne, kalbu lietuviškai gerai, nes tėvų šneka kalbėti tenka retai. Kaip bebūtų,

namuose lietuvių kalba man buvo pirmoji, nes lietuviškai kalbėdavomės ir su tėvais, ir su seneliais. Šeštadieniais lankiau lietuvišką mokyklą Los Angeles, šokau tautinius šokius, nors mieliau būčiau rinkęsis sportą, tačiau tėvai norėjo, kad mes išlaikytume savo šaknis, domėtumėmės savo kultūra.“

1976 m. gimęs režisierius prisimena, kaip žiūrėjo per CNN televiziją rodomus Sausio 13 įvykius. Nuo pat vaikystės jis žinojo Lietuvos istoriją – apie ją pasakodavo tėvai, girdėjo lituanistinėje mokykloje. Buvo įdomu, už ką šiandien „serga“ Marius, kai žaidžia Lietuva su Amerika. „Už Lietuvą“ – toks buvo jo atsakymas.

Žinia ne tik lietuviams

1992 m., kai vyko olimpiada, Marius buvo moksleivis ir labai mėgo krepšinį, domėjosi A. Sabonio, Š. Marčiulionio žaidimu. Jis labai džiaugėsi, kai 1988 m. Seulo olimpiadoje A. Sabonis, Š. Marčiulionis, R. Kurtinaitis, V. Chomičius kartu su Sovietų Sąjungos rinktine iškovojo auksą. Paklausus, už kurią komandą jis tuomet sirgo, prisipažįsta, jog buvo sunku apsispręsti, nes labai mėgo Los Angeles „Lakers“ komandą ir daugelį kitų NBA klubų, tačiau žinojo, kad sovietų rinktinės pagrindą sudarė lietuviai. Kai jie laimėjo, laikraštyje „Los Angeles Times“ buvo išspausdinta lietuvių ketveriukės, vilkinčios raudonus marškinėlius, nuotrauka. Mokykloje Marius bandė paaiškinti, kad šie sportininkai – lietuviai, ne rusai, ir džiaugėsi jų sėkme. „Mano draugai nesuprato, kodėl aš džiaugiuosi jų pergale. Jiems atrodė, kad jei vilki raudonus marškinėlius, esi priešas – rusas. Draugai nežinojo, kad Sovietų Sąjungoje yra begalė skirtingų kultūrų ir jos nori kovoti prieš sistemą. Nuo tada manęs nepaliko mintis, kad aš turiu vakariečiams pasakoti apie Lietuvą“, – sakė M. Markevičius.

Pirmi žingsniai dokumentikoje

Kad Amerikoje gyvena filmų režisierius ir prodiuseris Marius Markevičius, iki šiol mažai kas žinojo.

Apie jį imta kalbėti, kai šią žiemą garsiaame „Sundance“ kino festivalyje JAV jo sukurtas filmas „Kita svajonių komanda“ pelnė daug palankaus žiniasklaidos ir kino kritikų dėmesio.

M. Markevičius studijavo University of California Berkeley mieste, o UCLA School of Theater, Film and Television įgijo magistro laipsnį. Jis yra prodiusavęs 4 meninius filmus – kino juosta „Like Crazy“ praėjusiais metais „Sundance“ kino festivalyje pelnė Didįjį komisijos apdovanojimą. Filmą „Douchebag“ buvo pristatytas 2010 m. festivalio metu ir vėliau rodomas kino teatruose. „Kita svajonių komanda“ – pirmas dokumentinis filmas, kurį M. Markevičius režisavo.

Žvilgsnis į Lietuvą iš toliau

Pasak JAV lietuvių, daugiausia keblumų kilo dėl kelionių, kadangi buvo filmuojama ir Lietuvoje, ir Amerikoje. Nors režisierius yra kilęs iš Los Angeles, tačiau ten nebuvo nufilmuotas nė vienas kadras. Filmuodamas juostą Marius turėjo progą dažniau apsilankyti Lietuvoje, nors pas ten gyvenančius gimines jis buvo lankęsis ir anksčiau. Taip pat teko paprakaituoti, ieškant archyvinės medžiagos. Čia daug padėjo Lietuvos centrinis valstybės archyvas bei Lietuvos radijas ir televizija. Filme panaudota nemažai nuotraukų iš asmeninių archyvų, pagelbėjo fotografai Romualdas Požerskis ir Romualdas Rakauskas. M. Markevičius pasidžiaugė, kad nė vienas iš pašnekovų neatšakė kalbėti, visi su malonumu atsiminė tuos laikus ir įvykius.

Žiūrovams pasiteiravus, kiek kainavo filmo kūrimas, M. Markevičius juokavo: „Šiek tiek mažiau nei „Titanikas““. Legendiniai Lietuvos krepšininkai A. Sabonis ir Š. Marčiulionis drauge su Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentu Artūru Poviliūnu įkūrė specialų fondą „Basketball Future Foundation“ („Krepšinio ateities fondas“), kuris skirtas finansuoti filmo „Kita svajonių komanda“ kūrimą. Į klausimą, kodėl įkvepian-

Nukelta į 15 psl.

Atkelta iš 14 psl.

čia Lietuvos laisvės kelio istorija buvo sukurta ne Lietuvoje, o čia, Jungtinėse Valstijose, Marius sako, kad „žvelgiant į tuos pačius įvykius iš toliau, jie atrodo kitaip“. Be to, filmas skirtas ne tik Lietuvai, tačiau ir visam pasauliui.

Juk mes tokie, kitokie

Po filmo „Kita svajonių komanda“ premjeros žiniasklaidoje pasipylė teigiami atsiliepimai apie jį, o žiūrovai ėmė plūsti į pirmuosius seansus. „Manau, tai bus viena iš nedaugelio progų amerikiečiams susipažinti su Lietuva. Jiems patinka istorijos, kur mažesni kovoja prieš didesnius – savotiška Dovydo ir Galijoto dvikova. Daugiau medžiagos galėsite pamatyti DVD“, – teigė filmo režisierius, kuris atskleidė, jog buvo surinkęs 100 valandų filmuotos medžiagos.

Sulaukus tokio palankaus žiūrovų ir kino kritikų vertinimo, paklausėme, ar negalvojama apie filmo tęsinį. „Jeigu lietuviai Brazilijoje laimėtų aukso“, – sakė pašnekovas. Jis sako, kad apie kiekvieną iš filme rodytų krepšininkų būtų galima sukurti atskirus filmus. Režisierius tikisi, kad filmas „Kita svajonių komanda“ bus rodomas ir per televiziją, pristatomas universitetuose, mokyklose, lietuvių bendruomenei.

Žiūrovų nuomone – neeilinis filmas

Buvo įdomu išgirsti žiūrovų vertinimą – savo mintimis apie „Kita svajonių komandą“ dalijasi Viktorija Turapinaitė, kartu dalyvavusi mūsų pokalbyje su režisieriumi.

Nors jau buvau girdėjusi apie filmą „Kita svajonių komandą“, per daug nieko nesitikėjau. Maniau, bus eilinis filmas apie sportą, pagardintas holivudiniu prieskoniu (kadangi kūrėjas – iš Los Angeles). Tačiau išėjau sužavėta. Viskuo! Kaip drąsiai pasirinkta tema, kaip iš seniai ir giliai „užkabinta“ Lietuvos istorija, kaip skoningai pajuokauta. Pirmiausia norėjosi tai pasakyti pačiam filmo autoriui ir režisieriui, nes jis filmo pradžioje, kaip man pasirodė, gana nedrąsiai atidavė savo kūrinį mūsų teismui. Mariau, tikrai nuostabus, įdomus, informatyvus ir vertingas filmas. Jis gali tapti ne tik pramoga, bet ir puikia mokomąja medžiaga jaunimui.

Nustebino tai, kad filmo žiūrovai

buvo ne tik lietuviai. Mačiau amerikiečių, kurie ryte rijo vaizdus ekrane, o kartais net ir verkė. Labai rūpėjo paklausti, kokia jų nuomonė apie filmą, kodėl jie pasirinko būtent šį filmą, kai kino teatruose tikrai yra iš ko rinktis. Mes žinome visą filmę rodomą istoriją, pažįstame krepšininčius, tačiau kas traukė amerikiečius žiūrovus, ar buvo suprantama, kas ir kodėl vyksta, ar buvo įdomu žiūrėti?

Pakalbinau vieną merginą. Visai nenustebau, kad ji yra žurnalistė, atėjusi į filmą, pakviesta draugės lietuvis. Štai ką ji sakė: „Žiūrėdama filmą jaučiausi taip, tarsi žiūrėčiau ne tik filmą apie krepšinio komandą, bet ir sekčiau epinės poemos įvykius. Žavėjo žaidėjų drąsa ir stiprūs charakteriai, kuriuos jiems teko parodyti, akis į akį susidūrus su KGB. Tikiuosi, kad daugelis amerikiečių vaikų turės progą pamatyti šį filmą ir bus įkvėpti jo. Be to, matant Lietuvos žmones, naktį stovinčius prieš rusų tankus, akyse kaupėsi ašaros.“

Įdomu tai, kad filmas šiai merginai padėjo suprasti jos draugų lietuvių būdą. Tai sakydama ji turėjo galvoje lietuvių užsispyrimą, ryžtą ir tylą tikslą siekiamą.

Pakalbinau ir porą pokario išeivijos atstovų. Jie, kaip ir aš, buvo sužavėti filmu. Džiaugėsi, kad autorius įtraukė istoriją apie trėmimus į Sibirą. Sakė, kad jis labai drąsiai panaudojo ištrauką iš JAV prezidento Ronald Reagan kalbos, kurias jie prisimena matę per televiziją. Dauguma amerikiečių toli gražu nesuprato juokelio apie automobilio pirkimą ir santechniką sovietiniais laikais. „Galbūt po šio filmo jiems bus šiek tiek aiškiau“, – juokavo mano pašnekovas.

Iš visų mano draugų, su kuriais teko šnekėtis apie filmą, išgirdau tik vieną neigiamą nuomonę. Tiesa, tai buvo prieš tai, kai pati jį pamaciau. Vyrukas sakė: „Jei tau nepatinka krepšinis, nėra ko eiti – daugiau ten nieko ir nepamatysi.“ Keista – pagalvojau pamačiusi filmą, aš jame išvėgiau daug daugiau nei tik krepšinis. O ir kaip gali nepatikti krepšinis, jei esi užaugęs Kaune „Žalgirio“ klestėjimo laikais!

Visiems, kurie dar nematė filmo, labai siūlau tai padaryti. Taip, jis pasirodys DVD, bet visai kas kita, kai sėdi salėje, pilnoje tokių pačių, kaip ir tu – norinčių, kad kuo daugiau žmonių, kuo daugiau šalių išgirstų mūsų istoriją, siekiančių suprasti, kodėl mes tokie, kitokie.

Mušant karo būgnams, Lietuva tyli

Atkelta iš 3 psl.

Laukiama, kad mažos ES šalys tylėtų ir laikytųsi bendros linijos. Esą ES bus įtakinga tik tada, kai ji kalba vienu balsu. Galimo antpuolio klausimu vienybės ES nėra, kaip nėra vieningos nuomonės dėl Izraelio politikos palestiniečių atžvilgiu. Kai pernai rudenį buvo balsuojama dėl rezoliucijos suteikti Palestinai narystę UNESCO, žlugo ES pastangos susitariti dėl vieningos nuomonės. Atmetus užsienio politikos vadovės Catherine Ashton siūlymą visoms šalims susilaikyti, 11 šalių susilaikė, 11 balsavo už, 5 prieš. Iš didžiųjų ES šalių Prancūzija balsavo už, Anglija ir Italija susilaikė, Vokietija buvo prieš. Net skandinavų šalių, kurios dažnai susitaria, nuomonės išsiskyrė. Švedija balsavo prieš, Norvegija ir Suomija

už, Danija susilaikė. Lietuva buvo viena iš tik 14 pasaulio šalių, kurios balsavo prieš. Dabartinė valdžia uoliai palaiko Izraelį, daug reikšmės skiria santykių gerinimui. Neįsivaizduojama, kad ji ragintų Izraelį liautis grąsinus karu, kaip neįsivaizduojama, jog ji ragintų kitas ES šalis elgtis panašiai.

Bet Lietuvos valstybininkai galėtų pamąstyti, ar nežengiama atgal į tamsesnius laikus, kai ne tik nereaguojama į atvirus grąsinimus pulti, bet kad ir Vakarų šalys labiausiai kalba karo kalba. Reikėtų ir pergalvoti, ar Lietuva vykdo moralią politiką ar pritaria savo sąjungininkų *realpolitik*. Ir ar ji turi teisę kritikuoti kitas šalis, kurios panašiai užmerkia akis į nemalonių reiškinius. **Delfi.lt**

A † A
Dr. PETRAS
PAULIUS RASUTIS

Mirė 2012 m. spalio 22 d., sulaukęs 93 metų.

Gimė 1919 m. rugpjūčio 31 d. Antkopčio kaime, Andriejavo valsčiuje, Klaipėdos raj., Lietuvoje.

Pradžios mokyklą lankė Antkoptyje, po to Viežaičiuose, baigė Švėkšnos gimnaziją. Domėjosi medicina. 1939 m. pradėjo mokytis medicinos Lietuvoje. Karo metu medicinos mokslus tęsė Austrijoje, o baigė Leipzig, Vokietijoje.

Visą laiką buvo aktyvus lietuvių medikų visuomeninėje veikloje, daug metų aktyviai dalyvavo „Gajos“ organizacijoje.

Su meile gyvenimui ir savo šeimai palieka mylimą žmoną Aldoną, sūnų Vytenį su žmona Lidija, anūkes Dainą ir Ariją; dukrą Viliją, anūkus Andriuką, Andreją, Moniką; sūnų Andrių su žmona Alicija, anūkus Luką ir Aleksą; dukrą Rūtą.

Mes tave, tėveli, prisiminsime kaip mūsų šeimos ažuolą.

Linkime tau ramybės ir meilės amžinai.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, spalio 25 d. nuo 3 val. p. p. iki 8 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 26 d. Iš laidojimo namų velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčią, 2745 W. 44 st., Chicago, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Petras bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvių skautų sąjungai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Buvusiai mūsų narei

A † A
ANGELEI KATELIENEI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą dukrai Angelei Katelytei-Lawler, giminėms Lietuvoje, artimiesiems Zitai, Laurai ir Gretai bei kartu liūdime.

ALRK moterų sąjungos
III kuopa

A † A
Dr. PETRUI RASUČIUI

mirus,
žmonai ALDONAI ir visai šeimai
gilią užuojautą reiškia

Jarų šeima

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI:

- \$500** Kazys Kaspariūnas, Largo, FL (viso \$2,500);
Algis Kazlauskas, Orland Park, IL (viso \$4,540).
- \$200** Ada Sutkus, Beverly Shores, IN (viso \$3,000).
- \$75** Albert Mikutis, Philadelphia, PA (viso \$855).
- \$50** Vida Morris, Yarmouthport, MA (viso \$350).
- \$35** Renata ir Česlovas Žilionis, Palos Heights, IL (viso \$358).

Širdingai dėkojame aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos Fondui.
L.P.G. Fund, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Food Depot International, Lake Zurich, IL, suprasdami nelengvą „Draugo“ finansinę padėtį, leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 100 dol. Dėkojame Jums už dosnią paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Inžinierius Juozas Nausėdas mirė** spalio 22 d. vakare po ilgos ir sunkios ligos. Atsisveikinimas su a. a. Juozu Nausėdu bus šeštadienį, spalio 27 d. Atsisveikinimo šv. Mišios Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, Lemont – 11 val. r. Laidotuvės privačios.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, spalio 28 d., minėsime Vėlines. Prieš šv. Mišias nuo 10 val. r. ant kryžiaus šalia altoriaus bus galima prilipinti lipdukus su mirusiųjų vardais, o savo mirusių artimųjų nuotraukas sudėti ant specialiai paruošto stalelio. Išėjusiems uždegsime žvakelę. Eucharistijos šventimą atnaušaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Po Komunijos, skambant giesmėms ir eilėraščiųams, vyks meditacija. Dalyvaus solistas Algimantas Barniškis, parapijos choras, lektorių bei kantorių grupė ir Amerikos lietuvių katalikų sąjungos 20-oji kuopa. Kviečiame atvykti ir maldose prisiminti iškeliavusius Amžinybėn.

■ **JAV LB Kultūros taryba ir JAV LB** Vidurio vakarų apygarda spalio 28 d. 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) ruošia Maironio 150-ojo gimtadienio minėjimą-koncertą. Dalyvauja Connecticut Lyric Opera solistė Jūratė Švedaitė ir Kauno valstybinio dramos teatro vadovas, aktorius Egidijus Stancikas. Bus rodomas dokumentinis filmas apie Maironio lituanistinę mokyklą, Lemont. Pasibaigus programai – vaišės. Pagrindinis rėmėjas – Lietuvių fondas. Tel. pasiteirauti: 630-240-3343 arba 630-673-3384.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) lapkričio 2 d. 7 val. v. vyks dailininkės Mary Muskus Graham parodos „Works on Paper/Kūriniai ant popieriaus“ atidarymas. Paroda tęsis iki 2013 m. sausio 4 d. Tel. pasiteirauti: 773-582-6500, el. paštas: info@balzekasmuseum.org

■ **Ar prisimenate jaukius vakarėlius** pas Algimantą Kežį? Lapkričio 3 d. 7:30 val. v. „Bunkeryje“ (8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL) vyks Algimanto gimtadienis-labdaros vakaras. Bilietus (15 dol.) užsisakyti galite tel. 708-839-1000 arba tel. 312-375-2728.

■ **Lapkričio 3 d. 2 val. p. p. Balzeco lietuvių kultūros muziejaus** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) Knygos klubas kviečia į susitikimą su rašytoju Antanu Šileika ir režisieriumi Tomu Donela. Susitikimo metu kanadietis rašytojas Antanas Šileika pristatys savo naujausią novelę „Underground“ – kūrinių apie lietuvių partizanų pasipriešinimą sovietams po Antrojo pasaulinio karo. Režisierius T. Donela dalyvaus susitikime ir papasakos, kaip jam sekasi kurti filmą pagal Šileikos novelę „Underground“. Įėjimas – 8 dol. Tel. pasiteirauti: 773-582-6500, el. paštas: info@balzekasmuseum.org

■ **Lapkričio 4 d., sekmadienį, Lietuvių** dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439) vyks Vydūno jaunimo fondo 60-mečio minėjimas. Pradžia 12:30 val. p. p.

■ **Draugo fondo narių metinis suvažiavimas** įvyks lapkričio 10 d., šeštadienį, 9 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60629). Kviečiami dalyvauti visi Draugo fondo nariai. Suvažiavimo metu bus renkami 4 DF tarybos nariai, išgirsite Investavimo, Kontrolės komisijų bei kitus pranešimus.

■ **Šeštadienį, lapkričio 10 d., 2 val. p. p.** visos mokančios ir norinčios išmolti megzti kviečiamos į Mezgėjų klubą Balzeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629). Maloniai prašome atsinešti savo mezginių pavyzdžių. Susitikimo tema – lietuviški tautiniai raštai. Kviečiame atvykti ir su vaikučiais. Apie ketinimą dalyvauti būtina pranešti el. paštu info@balzekas musuem.org arba tel. 773-582-6500.

■ **Lietuvių Opera kviečia dainai ir scenai** neabejingus žmones įsilieti į choro gretas! Repetacijos vyksta kiekvieną penktadienį Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Informacija teikiama tel. 630-362-4691.

■ **Dėmesio! Buvę berniukų ir jaunuolių** chorų „Ažuoliukas“ bei „Varpelis“ dainininkai kviečia Čikagoje ir apylinkėse gyvenančius kolegas į susitikimą! Informacija teikiama tel. 630-362-4691.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Maloniai kviečiame į susitikimą su** televizijos laidų vedėja, žurnaliste ir kulinare Beata Nicholson penktadienį, lapkričio 2d., 7:30 val. v. Lietuvos Respublikos ambasadoje (2622 16 St., NW Washington, DC 20009). Bilietų kaina – 20 dol. Visos lėšos, surinktos renginio metu, bus skirtos Kristijono Donelaičio lituanistinei mokyklai (Washington, DC) remti. Įsigiję loterijos bilietą, turėsite galimybę laimėti Beatos knygą. Apie savo dalyvavimą prašome pranešti iki spalio 30 d. Rūtai Puškorius tel. 202-361-8851 arba el. paštu: rutamx@me.com

■ **Vaikų šokių grupė „Dansema“ iš Lietuvos** lapkričio 2 d. 11 val. r. Montgomery College Cultural Arts Center (7995 Georgia Ave., Silver Spring, MD 20910), o lapkričio 3 d. 6 val. v. Kennedy Center Millennium Stage (2700 F St. NW, Washington, DC 20566) parodys 35 min. šokių programą „The story of us!“ Vadovai: Birutė Banevičiūtė, Giedrė Subotinaitė, Indrė Bacevičiūtė, Mantas Stabačinskas.

■ **JAV LB Pietvakarių Floridos valdyba** apylinkės gyventojus ir svečius lapkričio 3 d. 4 val. p. p. kviečia į popietę adresu 6398 Huntington Lakes Cr., Naples, FL 3411. Mus linksmins muzikas Narimantas Gruzdyš iš Colorado ir tautinių šokių grupė iš West Palm Beach, FL.

■ **Š. m. lapkričio 10 d. Pittsburgh, PA** lietuvių bendruomenės salėje bus paminėtos Lithuanian Citizens' Society of Western Pennsylvania 100-osios metinės. Vakarienių metu bus trumpai pristatyta Lietuvių Bendruomenės istorija, kalbas pasakys svečiai. Šventėje gros lietuvių liaudies muzikos grupė „Biru Bar“ iš Indianapolis. Besidomintys gali rašyti el. paštu adresas jonaspb@verizon.net.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629 Visi Šventieji ir Vėlinės

Lapkričio 1 d., antradienį, 9 val. r. šv. Mišios aukojamos anglų kalba, o 10:30 val. r. ir 7 val. v. šv. Mišios – lietuvių kalba.

Visų Šventųjų vakarą 7 val. v. kviečiame į šv. Mišias, kur uždegsime žvakeles, maldose prisiminsime savo brangius artimuosius, besiilsinčius Amžinybėje. Siūlome surašyti savo mirusiųjų vardus ant vokelių ir sugrąžinti su auka. Vokeliai bus padėti ant altoriaus. Visą lapkričio mėnesį melsimės Mirusiųjų dienos intencija. Iškart po šv. Mišių žvakučių šviesoje klausysimės poezijos, giesmių ir vargonų muzikos. (programą atliks Dalia Žarskienė, Genovaitė Bigenytė, Jūratė Lukminienė)

Vėlinių dieną, lapkričio 2 d., šv. Mišios bus aukojamos 8 val. r.

Dr. Rimas ir dr. Elona Vaišniai iš North Haven, CT, negalėdami spalio 28 d. dalyvauti „Draugo“ pietuose, atsiuntė 100 dol. auką.
„Draugo“ leidėjai nuoširdžiai dėkoja už dosnią paramą.

DĖMESIO DĖMESIO

Puiki proga studentui užsidirbti. „Draugo“ raštinėje reikia pagalbos. Darbo valandos ir mokestis pagal susitarimą.
Ieškome asmens, galinčio rasti norinčių reklamotis „Drauge“. Asmeniui 3–4 mėnesius bus mokama alga. Po to – komisiniai pagal susitarimą.
„Draugas“ skelbia prenumeratų vajų. Naujiems prenumeratoriams – 20 proc. nuolaida.

Balzeco lietuvių kultūros muziejuje
(6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629)

lapkričio 9 d., penktadienį, 7 val. v.

filmo apie Juozą Brazaitį

„Likau gyvenimo paraštėje“ (2012)

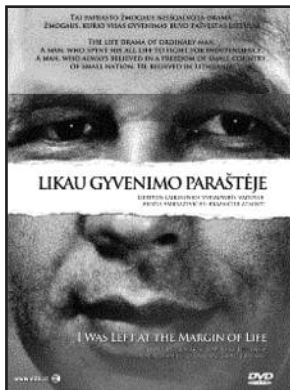
peržiūra ir susitikimas su režisieriais

Algiiu Kuzmicku ir Vidmantu Valiušaičiu.

Filmo trukmė – 45 min.

Bus galima įsigyti filmų „Likau gyvenimo paraštėje“ ir „Pavergtųjų sukilimas“ DVD kopijų.

Mokestis: 8 dol. / muziejaus nariams – 5 dol.

Renginiai St. Petersburg, FL

■ **Spalio 27 d., šeštadienį, St. Petersburg, FL,** Lietuvių klubo valdyba kviečia visus į naudotų daiktų išpardavimą – „Garage sale“. Pradžia 8 val. r.

■ **Spalio 28 d., sekmadienį, tuojau po pietų** (apie 2:30 val. p. p.) Lietuvių klube bus rodomas filmas „Juozas Brazaitis – likau gyvenimo paraštėje“. Filmą pristatys scenarijaus autorius Vidmantas Valiušaitis ir filmo režisierius Algis Kuzmickas.

■ **Lapkričio 10 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** šaukiamas Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas, kuriame bus renkama 2013 m. Lietuvių klubo vadovybė. Visi nariai

kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo – vaišės.

■ **Lietuvių klubo 2012–2013 metų** veiklos sezono atidarymas rengiamas lapkričio 18 d., sekmadienį. Pradžia – 1 val. p. p. Auka – 20 dol. Vietas užsisakyti galite pas Laimutę Alvarado tel. 727-360-1064.

■ **St. Petersburg lietuvių klubo nariai** ir svečiai, norintys Padėkos dieną, lapkričio 22 d., ketvirtadienį, švęsti ir pietauti klube, prašomi registruotis pas Laimutę Alvarado iki lapkričio 18 d. Kaina – 10 dol. **Lietuvių klubo adresas: 4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL 33714**

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank,** 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747

www.draugas.org

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus